

LUKUVUOSISUUNNITELMA 2023-2024

KUOPION KLASSILLINEN LUKIO

Kuopion klassillinen lukio
Lukuvuosisuunnitelma 2023–2024

SISÄLLYS

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT	3
1 Kuopion lukiokoulutuksen visio ja tehtävä.....	3
2 Lukuvuoden strategiset painopisteet	3
2.1 Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma	3
2.2 Opetussuunnitelmatyö	4
2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia	4
2.4 Kuopion klassillisen lukion toiminnan painopistealueet	5
LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET.....	6
3 Laadukas oppiminen.....	6
3.1 Opintojen toteuttaminen	6
3.2 Digitaalisuuden hyödyntäminen.....	7
3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt.....	7
3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu	8
3.3 Oppimisen tuki.....	9
3.4 Opintojen saavutettavuus	10
4 Opiskelijoiden hyvinvointi	10
4.1 Ohjaus.....	10
4.1.1 Ryhmäohjaus	11
4.1.2 Ohjauksen kehittämishankkeet.....	12
4.2 Opiskelijahuolto.....	13
4.3 Muut tukitoimet	14
4.4 Turvallisuus ja yhdenvertaisuus	15
4.5 Opiskelijoiden osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.....	15
4.6 Hyvinvointia edistävä lukioyhteisön toiminta	16
5 Henkilöstö.....	18
5.1 Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen	18
5.2 Työhyvinvointi ja sen kehittäminen	19
5.3 Henkilöstön osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	21
6 Sidosryhmäyhteistyö ja kumppanuudet.....	22
6.1 Yhteistyö toisten lukioden kanssa	22
6.2 Muu oppilaitos- ja työelämäyhteistyö.....	22

6.3	Kansainvälinen yhteistyö.....	23
6.4	Yhteistyö huoltajien kanssa.....	24
6.5	Muu yhteistyö.....	25
	ORGANISOITUMINEN	25
7	Organisoituminen ja johtaminen.....	25
7.1	Johtamiskäytänteet ja toiminnan suunnittelu	25
7.2	Tiimit ja työryhmät	26
7.3	Kehittämistyö ja hankkeet.....	28
8	Resurssit	29
8.1	Talous.....	29
8.2	Henkilöstö.....	29
8.3	Fyysinen oppimisympäristö	29
8.4	Tieto- ja viestintäteknikka	30
	ARVIOINTI	31
9	Toiminnan laadun arviointi.....	31
9.1	Opetuksen ja oppimisen laadun arviointi.....	32
9.2	Työyhteisön toiminnan laadun arviointi.....	32
9.3	Johtamisen laadun arviointi	33
9.4	Sidosryhmäyhteistyön laadun arviointi	33
9.5	Muut arvioinnit ja mittaukset.....	33
	LUKUVUODEN 2023–2024 TAPAHTUMAT.....	34

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT

1 KUOPION LUKIOKOULUTUKSEN VISIO JA TEHTÄVÄ

Kuopion lukiokoulutuksen visio

Kuopion lukiot ovat laatulukioita, joissa kasvetaan yhdessä avarakatseisiksi ja empaattisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Opiskelija oppii tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että hän uskoo omiin mahdollisuuksiinsa toteuttaa unelmiaan.

“Nuori elää Kuopion lukioissa elämänsä parasta aikaa.”

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävä

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta lukioikäisille.

2 LUKUVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Lukuvuoden yhteisenä painopisteenä on lukioiden henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointi.

Jokainen lukio määrittelee lisäksi omia tavoitteitaan lukuvuositasoisesti omien painotusalueidensa ja vahvuuksiensa kautta.

2.1 KASVATUS- JA KOULUTUSPOLIITTINEN OHJELMA

Kuopion kaupungin visio vuoteen 2030 on ”Matkalla hyvän elämän pääkaupungiksi 2030”. Strategian mukaan hyvää elämää ilmentävät terveys, alueen elinvoima ja arjen rikkaus.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintaa ohjaa strategiassa asetettu tavoitetila, jonka mukaan ”Kuopio on paras paikka lapsille”. Tavoite saavutetaan päämäärällä ”Kuopiossa lapset ovat etusijalla - täällä on hyvä kasvaa”.

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toiminta-ajatus on, että kasvun ja oppimisen palvelualueella aikuisilla on halu ja kyky toimia lasten ja nuorten kestävän kasvun ja hyvän elämän parhaaksi.

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen palvelu- ja tilaverkko-ohjelman mukaan lukiokoulutuksen verkostoratkaisuja tulee tarkastella lukuvuoden 2023–2024 aikana niin, että meillä on yhteisesti laadittu

suunnitelma lukioverkoston kehittämisestä vuoteen 2035 asti. Päätökset suunnitelmista tehdään vuoden 2024 loppuun mennessä.

Kasvatus ja koulutuspoliittisen ohjelman toimitasuunnitelmaksi luodaan **Kuopion lukioiden yhteinen tulevaisuussuunnitelma 2030**, jota työstetään eri rehtori- ja opettajatyöryhmillä lukuvuoden aikana. Tämä suunnitelma toimii pitkän ajan kehittämissasiakirjana lukioiden toiminnanohjauksessa ja laadunhallinnassa.

2.2 OPETUSSUUNNITELMATYÖ

Kuopion lukioissa on käytössä yhteinen kuntakohtainen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma on opetustyön perusta. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Lukuvuonna 2023–2024 jatketaan LOPS21:n käyttöönottoa, kun kolmannenkin opintovuoden opiskelijat opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Opetussuunnitelmatyössä tarkastellaan ja tarkennetaan yhteisesti mm. arviointiperusteita ja kehitetään edelleen oppiaine- ja opintojaksorajat ylittävää yhteistyötä.

[Kuopion lukioiden opetussuunnitelma 2021](#)

2.3 LUKIOKOULUTUKSEN LAATUSTRATEGIA

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2022 *Lukiokoulutuksen laatustrategian*, jonka tavoitteena on edistää lukiokoulutuksen laatukulttuurin ja toiminnan kehittymistä sekä luoda yhdensuuntaiset periaatteet laadunhallinnalle ja sen johtamiselle lukiokoulutuksessa vuoteen 2030 mennessä.

Strategian linjausten tavoitteena on palvella kehittämistyötä sekä laadukasta oppimista. Strategian mukaisesti laadunhallinnan avulla parannetaan lukiokoulutuksen saavutettavuutta, koulutuksellista tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, opiskelijälähtöisyyttä, lukioyhteisön hyvinvointia ja toimintakulttuurin kehittämistä. Lukiokoulutuksen laatustrategiassa on nimetty **lukiokoulutuksen laatutekijät**, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä saavutettava lukiokoulutus.

Laadunhallinta on osa lukiokoulutuksen johtamista ja lukiossa tehtävää työtä, ja sen perustana on ajantasainen ja luotettava tieto. Erityinen vastuu koulutuksen laadunhallinnasta on koulutuksen järjestäjällä. Lukion henkilöstö vastaa puolestaan opetuksen ja sen tukipalvelujen laadukkaasta toteutuksesta, arvioinnista ja kehittämisestä. Opiskelijoiden osallisuus laadun ja laadunhallinnan kehittämisessä toteutuu palautteen antamisen ja osallisuutta tukevien toimintakulttuurin rakenteiden avulla. Lukioiden omat sidosryhmät ja kumppanuudet vaikuttavat myös laatu- ja toimintakulttuurin kehittämiseen palautteen ja yhteistyön kautta.

Laatustrategian tavoitteiden mukaista laatutyötä Kuopion lukiokoulutuksessa kehitetään lukuvuonna 2023–2024 kolmessa verkostohankkeessa:

Laatuapila-hankkeessa (OPH) Kuopion ja Lahden kaupunkien sekä Koulutuskuntayhtymä Gradian ja Koulutuskuntayhtymä Tavastian verkostoyhteistyönä on kevään 2023 aikana määritelty lukiokoulutuksen ydinprosessit, jotka pyritään kuvaamaan lukuvuonna 2023–24. Ydinprosesseja tarkastellaan ja kehitetään hankkeessa neljän laatutekijän kautta. Tavoitteena on 1) kehittää mittarit ja indikaattorit ydinprosessien

laadun mittaamiseen, 2) rakentaa toimintamallit osaksi arkea, 3) parantaa opetuksen tasalaatuisuutta ja oppimisen edellytyksiä vahvistamalla opettajien osaamista (LOPS2021 tavoitteet) ja 4) vahvistaa opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta ja hyvinvointia. Hankkeessa pyritään parantamaan laatua kirkastamalla ydinprosesseja ja yhtenäistämällä prosesseja; koulukohtaiset painotukset ja ominaispiirteet otetaan jatkossakin huomioon. Tavoitteena on selkeyttää arkea oppilaitoksissa.

Hankkeen toimijat Kuopiossa ovat vastuurehtori Ensio Vatanen ja laatuagentit Hannele Hakkarainen, Kerttu Happonen, Päivi Kiiski, Nina Partanen ja Mika Strömberg.

Itä-Suomen lukioiden laatuhanke (OPH) on 20 lukion yhteishanke. Hankkeen kehittämisteemoja ovat

Lukiokoulutuksen laatutekijöiden kehittäminen

- Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä
- (Digi)pedagogiikan kehittäminen
- Hyvinvoinnin kehittäminen (digitaalisissa oppimisympäristöissä)
- Lukioverkoston toiminnan saavutettavuuden parantaminen
- Korkea-asteelle johtavan koulutuspolun kehittäminen verkostona

Strategisten kyvykkyyksien kehittäminen

- Ekosysteemiajattelun vahvistaminen lukioiden toiminnan ja sen laadun kehittämisessä
- Laatujohtamisen käytänteiden kehittäminen osana arjen työtä
- Hyvien käytänteiden tunnistaminen ja kokoaminen, jolloin jokaisen lukion erityinen osaaminen voi levitä laajemmalle niin verkoston sisä- kuin ulkopuolella
- Henkilöstöresurssien kohdentaminen kouluille verkostomaisen yhteistyön kehittämiseen ja juurruttamiseen

Hankkeen toimijat Kuopiossa ovat koordinaattori Ilse Parviainen (koko hankkeen koordinointi), vastuurehtori Aurora Hansen ja laatuagentit Tiina Kaljunen, Marjo Martikainen, Anne Pitkänen ja Jari Simonen.

Musiikkilukioiden laatuhanke (OPH) on kuvattu tarkemmin Kuopion taidelukio Lumitin lukuvuosisuunnitelmassa. Tämän hankkeen vastuurehtorina toimii Inka Kokkonen.

2.4 KUOPION KLASILLISEN LUKION TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Kuopion klassillisen lukion lukuvuoden 2023–2024 toiminnan painopistealueet ovat:

- Osallisuus
- Laadukas oppiminen
- Ollaan rennosti

Osallisuus

Tavoitteenamme on, että jokainen kouluyhteisön jäsen tuntee kuuluvansa yhteisöön, tulevansa kuulluksi sekä pystyvänsä vaikuttaa koulun toimintaan. Luvussa 4.5 kerrotaan tarkemmin toimenpiteistä, joilla tuemme opiskelijoiden osallisuutta kouluyhteisössä. Henkilöstön osallisuutta tukee tiimirakenne, joka mahdollistaa vaikuttamisen koulun käytänteisiin sekä kuulluksi tuleminen.

Laadukas oppiminen

Tavoitteenamme on syväsuuntautunut ja soveltava oppiminen. Pyrimme siihen, että Klassikasta lähtevä opiskelija pystyy koulusta saamiensa tietojen ja taitojen avulla suoriutumaan hyvin jatko-opinnoissaan ja elämässään ympäröivässä yhteiskunnassa. Opetuksessa kiinnitämme huomiota kehittävän ja motivoivan oppimista ohjaavan palautteen antamiseen.

Jatkamme hyväksi havaittuja toimintamalleja, joilla ylläpidämme pedagogista keskustelua työyhteisössä. Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja jakamisen toimenpiteistä kerrotaan tarkemmin luvussa 5.1. Kiinnitämme erityistä huomiota uuden opettajan perehdytykseen, jotta voimme varmistaa opiskelijoille tasavertaiset oppimisen edellytykset.

Ollaan rennosti

Tavoitteenamme on tunnetaitojen ja itsetuntemuksen vahvistaminen. Pyrimme siihen, että opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä ja oppii hallitsemaan työmääräänsä suhteessa realistisiin tavoitteisiin.

Lisäksi tavoitteenamme on tuoda yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaa näkyväksi opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle.

LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET

3 LAADUKAS OPPIMINEN

3.1 OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN

Kuopion lukioissa panostetaan korkeatasoiseen, motivoivaan opetukseen ja nähdään oppiminen sekä yksilöllisenä että yhteisöllisenä prosessina. Tavoitteena on, että opiskelija kokee omistavansa oman oppijuutensa eli on vastuullinen ja aktiivinen toimija oppimisprosessin aikana. Oppimista tuetaan jatkuvan ja monipuolisen arvioinnin keinoin.

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt mahdollistavat monipuolisten ja ajanmukaisten työskentelymenetelmien käyttämisen. Yhteisöllisten oppimisen menetelmien käyttöä sekä luokkahuoneiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista kehitetään edelleen.

Lukioiden opetus toteutuu pääsääntöisesti monimuotoisena kontaktiopetuksena. Kontaktiopetuksen rinnalla etä- ja verkko-opetus lisää opiskelijan mahdollisuuksia joustaviin opintoratkaisuihin ja laajentaa opetustarjontaa. Itsenäiset opintosuoritukset toteutetaan pääasiassa Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen kautta.

Yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan lukioiden yhteistä kurssitarjotinta ja verkkotarjotinta kehittämällä sekä monipuolisen korkea-asteen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Erityis- tai painotuslinjoilla opiskeleville sekä kahden tutkinnon opiskelijoille on räätälöity sekä ryhmäkohtaisia että henkilökohtaisia opintopolkuja.

Kuopion klassillisessa lukiossa jatketaan oppiainerajat ylittävää yhteistyötä ja yhteisopettajuuden kehittämistä. Tiimijakso toteutuu tänä lukuvuonna seitsemännen kerran: kaikki ensimmäisen opintovuoden opiskelijat osallistuvat tiimijaksoon, jossa harjoitellaan oppiaineiden sisältöjen lisäksi monipuolisesti laaja-alaisen osaamisen taitoja.

Klassillisen lukion erityistehtävänä on urheilulukio. Urheilun erityisen tehtävän lukion eli urheilulukion tehtävänä on mahdollistaa opiskelun ja huipulle tähtäävän urheilun yhdistäminen. Suomalaisen urheilun yhteinen arvovalinta on urheilijan kaksoisura -ajattelu. Kaksoisuran tukeminen urheilulukiossa tarkoittaa urheilun ja opiskelun yhdistämistä ja se valmistaa nuorta urheiluun ammattina, urheilun ja jatko-opintojen yhdistämiseen sekä urheilun ja työelämän yhdistämiseen.

Urheilulukion koordinaattorina toimii Jyrki Blom. Lukuvuonna 2023–2024 urheilulukion kehittämistyössä on mukana myös apulaisrehtori Nina Partanen. Rehtori, apulaisrehtori ja koordinaattori vastaavat urheilulukion toiminnasta ja sen kehittämisestä yhdessä Urheiluakatemian koordinaattori Johanna Tikkasen kanssa.

Urheilulukion koordinaattori, opinto-ohjaajat ja valmentajat osallistuvat urheiluoppilaitosten yhteistyöverkoston seminaareihin ja tapaamisiin. Urheilulukiolaiset osallistuvat lukuvuoden aikana eri lajien valtakunnallisiin ja kansainvälisiin kilpailutapahtumiin. Heille tarjotaan myös mahdollisuus kansainvälisten hankkeiden kautta tutustua urheilevan opiskelijan elämään muissa maissa.

Olemme verkostona sitoutuneet noudattamaan suomalaisen urheilun eettisiä periaatteita sekä vastuullisuusohjelmaa. Jokainen Kuopion klassillisen lukion urheilija suorittaa vastuullisuuspassin (SUEK) sekä solmii valmennussopimuksen Kuopion klassillisen lukion kanssa.

Urheilulukiolainen voi halutessaan valita Kuopion alueen urheiluakatemian tarjoamat psyykkisen valmennuksen ja ravitsemusvalmennuksen verkko-opintojaksot.

Urheilulukiolaisten opintoja tuetaan mahdollisuuksien mukaan yksilöllisillä opetusjärjestelyillä, mikäli he eivät leirien, pakollisten harjoitusten tai edustustehtävien vuoksi pysty osallistumaan lähiopetukseen. Tuntityöskentelyn lisäksi ja tueksi opiskelijoille voidaan joissakin oppiaineissa tarjota opetusvideoita, verkko-opetusta ja tuntitallenteita.

Urheilulukiolaiset vastaavat keväällä koulun omaan palautekyselyyn urheilulukion toiminnasta ja vuosittaisiin Olympiakomitean kyselyihin. Koulun oman palautekyselyn pohjalta kehitetään urheilulukion toimintaa.

3.2 DIGITAALISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN

3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt

Käytössä olevien digitaalisten oppimisympäristöjen on tarkoitus tukea oppimisprosessia monipuolisesti. Ympäristöt antavat mahdollisuuden toteuttaa oppijalle itselleen sopivia oppimistyyplejä, mikä mahdollistaa elinikäisen oppimisen taitojen omaksumisen opettajan ohjauksessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen toimintaa seurataan ja kehitetään opettajilta ja opiskelijoilta saatujen palautteiden perusteella. Kehittäminen

voi kohdistua ympäristön valintaprosessiin, ympäristön ominaisuuksiin ja koulutustarpeiden täyttämiseen.

Opiskelijoiden riittävä taitotaso hyödyntää lukioiden digitaalisia oppimisympäristöjä ja digitaalisia kokeita varmistetaan heti lukion alussa suoritettavalla OP05-opintojaksolla. Lukio-opintojen aikana opiskelijan tietoja ja taitoja kehitetään ohjaavan arvioinnin avulla. Digitaaliset oppimisympäristöt tukevat opettajan työtä oppijan monipuolisessa arvioinnissa ja ohjauksen tarpeen määrittelyssä. Pedagogisesti mielekkäällä tavalla digitaalisia ympäristöjä hyödyntäen opiskelija löytää itselle sopivia oppimisen tapoja ja keinoja arvioida oppimaansa myös lukion jälkeen.

Opiskelijoiden käytössä olevat oppimateriaalit ovat pääosin digitaalisia. Lukuvuoden 2023–2024 aikana käytössä olevien oppimateriaalien laatua arvioidaan aineryhmittäin ja tehdään linjauksia jatkovalintoihin.

Verkko-oppimisympäristöinä Kuopion lukioissa käytössä ovat Teams ja Moodle. Lukuvuoden 2023–2024 aikana panostetaan erityisesti opettajien Moodle-osaamisen kehittämiseen.

Itä-Suomen lukioverkoston digitaalinen ekosysteemi II – virtuaalitarjotin -hankkeen (OPH) tavoitteena on integroida Itä-Suomen eLukio -Moodle-oppimisalusta osaksi lukio-opetusta hyödyntäen opettajien digitaalista osaamista. Toiminnassa huomioidaan koulujen tarpeet digitalisoinnin, oppimisympäristön käytön ja yhteistyön suhteen. Tarjotaan koulutusta vastaamaan oppimistarpeita, ja digitiimi tukee oppimisympäristöjen kehittämistä ja käyttöä. Pyritään laajentamaan lukioiden digitaalisia oppimisympäristöjä, monipuolistamaan opetusta ja edistämään yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on hyödyntää digitalisaatiota arvioinnissa ja oppimisen kehittämisessä, erityisesti keskittyen oppimisanalytiikkaan, tekoälyyn ja opettajien osaamisen parantamiseen. Lisäksi pyritään tukemaan opiskelijoiden ohjausta ja oppimista sekä opetuksen suunnittelua. Toimintaan sisältyy osaamiskartoitus, Moodlen analytiikan hyödyntäminen, arviointimenetelmien kehittäminen sekä opintojen tukeminen analytiikan avulla. Hanke jatkuu lukukauden 2023–2024 loppuun. Hankekoordinaattorina toimii Eino Iivari.

Pelillisyyttä lukioon -hankkeessa (OPH) tavoitteena on 1) lukiokoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen pelillisiä elementtejä hyödyntämällä, 2) opiskelijoiden tulevaisuustaitojen vahvistaminen sekä opiskelumenetelmien rikastaminen pelillisyyden, pelilukutaidon ja pelinkehityksen avulla ja 3) pelillisyyttä, pelinlukutaitoa ja pelinkehitystä tukevien materiaalien ja opintokokonaisuuksien tuottaminen osaksi lukion digitaalisten taitojen oppimisen polkua huomioiden opetussuunnitelma, tuntikehys ja oppimisanalytiikka. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun ja sen rahoituksella toteutetaan mm. pedagogisten valmentajien toteuttamia koulutuksia. Hankekoordinaattorina toimii Matti Lähtevänoja.

3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu

Kuopion lukioissa panostetaan opiskelijoiden etäopiskelutaitojen kehittämiseen ja tukemiseen. Kuopion lukiot ovat mukana Itä-Suomen lukioverkoston laatuhankkeessa (luku 2.3), jonka puitteissa lisätään opiskelijoiden osallisuutta verkkoympäristössä sekä opiskelijoiden laadukkaita digi- ja etäopiskelun taitoja. Lukuvuonna 2023–2024 hankkeessa mm. kootaan etäopiskelijan ohjeistusta etäopintojen tueksi. Ohjeistuksen valmistuttua se jaetaan Itä-Suomen lukioiden verkkotarjottimella, jossa opiskelijoilla on mahdollista suorittaa itsenäisiä etäopintoja. Viherkampuksella pilotoidaan *OPO11 etäopiskelutaidot* -

opintojaksoa, joka keskittyy etäopiskelutaitojen parantamiseen sekä erilaisten etäopiskelutekniikoiden kokeiluun.

Virtuaaliset opinpolut -hankkeessa (OPH) on tuotettu LOPS21:n opintojaksoista verkko-ohjausmateriaaleja itsenäisen opiskelun tueksi. Materiaalit on koottu kaikkien Kuopion lukioiden käyttöön Moodle-ympäristöön. Verkkotarjottimen ohjatut ja aikataulutetut mutta omatahtiset opintojaksot lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia joustavan opintopolun rakentamiseen. Opettajia verkkotarjottimen opinnoissa on kaikista Kuopion lukioista. Lukuvuonna 2023–2024 ohjausmateriaalien teko ja toiminnan vakiinnuttaminen jatkuu. Verkkotarjottinhankeen ohjausryhmässä toimii vastuurehtorina Aurora Hansen, ja muut jäsenet ovat Tiina Kaljunen, Jutta Mäkisalo ja Ensio Vatanen.

3.3 OPPIMISEN TUKI

Opiskelijan oppimisen tuki lukiossa on kaikkien opiskelijoiden oikeus ja toteutuu koko opetushenkilöstön yhteistyönä. Aineenopettajat huomioivat erilaiset tuen tarpeet käyttämällä monipuolisia opetuksen ja arvioinnin menetelmiä. Tukiopetusta tarjotaan eri muodoissa: mahdollisia ovat tukipajat, tukikurssit ja opettajien tarjoamat yksilölliset tukiovetuskerrat.

Lukion erityisopetus on ensisijaisesti pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana. Erityisopettaja antaa tukea oppimisvaikeuksiin, ei yksittäisten aineiden opetusta tai tukiovetusta. Erityisopettaja antaa yksilöohjausta opiskelutekniikoihin, tekee lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksia mittaavia testejä sekä tukee opiskelijaa esimerkiksi tehtävissä ja työskentelyn aikataulutuksessa. Yhteistyö aineenopettajien, opinto-ohjaajien, hyvinvointialueen työntekijöiden, huoltajien sekä opiskelijan hyvinvointia tukevien verkostojen kanssa on keskeinen osa lukion erityisopettajan työnkuvaa.

Erityisopettaja käy läpi 1. vuosikurssin opiskelijoiden tekemän Niilo Mäki Instituutin DigiLukiseulan ja kutsuu seulassa huomioita saaneet opiskelijat haastatteluun. Huomioiden ja haastattelun perusteella erityisopettaja voi ohjata ja suositella opiskelijalle Niilo Mäki Instituutin lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötestiä. Lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötesti toteutetaan yhdessä erityisopettajan kanssa ja opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisista opiskelun tukitoimista.

Opiskelun tukitoimia voivat olla esimerkiksi lisääjän mahdollisuus koetilanteissa sekä painetut oppimateriaalit ja oppikirjat opiskelun tukena. Opiskelun tukitoimet kirjataan opiskelijan oppimisen tuen lomakkeelle ja oppimisen tuen suunnitelmaa päivitetään sekä täydennetään opiskelijan ja erityisopettajan yhteisissä tapaamisissa. Erityisopettaja myös opastaa ja auttaa mahdollisesti tarvittavien erityisjärjestelyiden anomisessa ylioppilaskirjoituksia varten.

Lukuvuonna 2023–2024 Kuopion lukioissa työskentelee yhteensä kuusi erityisopettajaa. Erityisopettajista neljä työskentelee Kuopion kaupungin päivälukioissa, yksi LUPA-pajatoiminnan parissa ja yksi Kuopion aikuislukiossa sekä TUVa-opetuksessa.

Kuopion klassillisessa lukiossa oppituntitallenteet tukevat opiskelua erityisesti matemaattisissa aineissa. Jatkamme myös LUMA-kahvilan toimintaa. LUMA-kahvilassa opiskelijat voivat tehdä kemian, fysiikan ja

matematiikan tehtäviä yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa ja saada tarvittaessa opettajalta ohjausta tehtävien tekemiseen.

Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti -hankkeessa (OPH) kehitetään lukuvuoden 2023–2024 aikana monipuolisesti opiskelijan oppimisen tuen ja ohjauksen muotoja. Aineenopettajien, opinto- ja ryhmänohjaajien sekä opiskeluhuollon toimijoiden yhteistyönä vahvistetaan opiskelijoiden oppimisentaitoja ja resilienssiä – uskoa tulevaisuuteen. Hankkeessa vahvistetaan edelleen opiskelijan tukipalveluita, joiden tavoitteena on oppimisen tuki pienemmissä ryhmissä. Toiminta on suurelta osin pajamuotoista. Hankkeen monipuolisuuden takia sen tavoitteita toimintoja kuvataan useassa kohdassa tätä lukuvuosisuunnitelmaa. Hankkeen vastuurehtorina toimii Anna-Maija Tiilikainen.

3.4 OPINTOJEN SAAVUTETTAVUUS

Kuopion lukioissa jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus kasvaa, oppia ja osoittaa oppimaansa. Opintojen saavutettavuutta Kuopion lukioissa varmistetaan monin eri tavoin:

- Jatkuvan oppimisen periaate ohjaa lukiokoulutuksen käytännön työtä ja toimintaa. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan vastaan ja pohtimaan uusia ja innostavia asioita avoimin mielin läpi koko elämänsä.
- Oppimisympäristöjen ja opetusmateriaalien sekä työskentelymenetelmien valinnassa huomioidaan monenlaisten oppijoiden taustat ja tarpeet.
- Opiskelijoiden opintojen ja työskentelyn ohjaamisessa huomioidaan yhdenvertaiset opiskelumahdollisuudet.
- Digitaaliset ympäristöt ovat helppokäyttöisiä kaikille käyttäjille, myös eri tavoin toimintarajoitteisille tai ikääntyneille opiskelijoille.
- Opetusmateriaalin valinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että materiaali on kielitietoista ja kuvastaa moninaista yhteiskuntaa.
- Lukioiden fyysinen saavutettavuus on hyvä ja kulkuyhteydet ovat toimivat.

4 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

4.1 OHJAUS

Kuopion lukioissa ohjaus on koko oppilaitoksen henkilöstön yhteistä työtä. Päävastuu ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta on opinto-ohjaajilla. Lukuvuonna 2023–2024 jokaisessa lukiossa työskentelee 1–3 päätoimista opinto-ohjaajaa ja lisäksi lukioiden yhteisenä resurssina hankeopinto-ohjaaja.

Lukioiden opinto-ohjaus toteutuu henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokkamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Ohjaus on prosessi ja opintovalintoja tai niiden muutoksia tehdessä myös koulutus- ja uraohjauksen näkökulma on aina läsnä. Lukioiden opinto-ohjaajat osallistuvat osaltaan yhteisölliseen opiskelijahuoltotyöhön ja tekevät yhteistyötä opiskelijahuollollisiin tai opetuksen järjestämiseen liittyvien asioiden osalta eri toimijoiden kanssa (erityisopettaja, terveydenhoitaja, lukiokuraattori, lukiopsykologi jne) niin koulun sisällä kuin ulkopuolellakin. Sidosryhmäyhteistyö niin korkea-asteen, työelämän kuin julkishallinnon tahojen kanssa on myös tärkeä osa opinto-ohjaajien työtä. Opinto-ohjaajat ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvissä kysymyksissä ja ilmoittautumisessa.

Opinto-ohjauksessa on kaksi pakollista opintojaksoa, *OP01 Minä opiskelijana* ja *OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus*. Niiden toteutuksessa on erilaisia käytänteitä lukioittain. Opinto-ohjauksen tunneilla on vierailijoita niin koulun oman henkilöstön osalta kuin ulkopuoleltakin, ja koulutukseen ja työelämään liittyvää tietoutta tarjoillaan opiskelijoille messuilla, koulutusalaesittelyissä ja muissa tapahtumissa. Mahdollisuuksien mukaan opiskelijat osallistuvat lukioaikana myös ainakin yhden päivän työelämään tutustumispäivään. Lukion päättövaiheessa opinto-ohjauksen tunneilla käsitellään mm. yhteishakuun, valmistumiseen ja omaan taloudenpitoon liittyviä teemoja sekä välivuoden ja kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Osa tunneista voidaan järjestää pienryhmäohjauksena.

4.1.1 Ryhmäohjaus

Ryhmäohjauksen kehittämisryhmä jatkaa toimintaansa lukuvuonna 2023–2024; tavoitteena on täsmentää ja täydentää ryhmäohjaajien tehtäväkuvaukset vuositasoittain. Ryhmän vastuuhenkilöinä toimivat Päivi Kiiski ja Jutta Mäkisalo.

Keskustan lukioissa jokaiselta vuositasolta on valittu kaksi ryhmäohjauskoordinaattoria ja viherkampukselta yhteensä kaksi koordinaattoria. Ro-koordinaattorit toimivat työparina opintovuosittain. Kaikkien ro-koordinaattoreiden tapaaminen järjestetään kolme kertaa lukuvuoden aikana.

RO-koordinaattorit

- teemoittavat ryhmäohjaukset jaksoittain
- kutsuvat koolle oman opintovuoden ryhmäohjaajat ja toimivat yhteyshenkilöinä, mutta kaikki ryhmäohjaajat osallistuvat suunnittelutyöhön (tehtävien delegointi)
- kunkin opintovuoden ryhmäohjaajat kokoontuvat yhden kerran jaksossa
- perehdyttävät uudet ryhmäohjaajat lukuvuoden alussa
- koko kaupungin koordinaattorit tapaavat vuositasoittain kolme kertaa lukuvuodessa
- kehittävät työn arvioinnin mittareita (esimerkiksi ryhmäohjausläsnäolojen seuraaminen)
- tekevät muuta kehittämistyötä (kirjallisuuteen tutustuminen ja sopivien koulutusten kartoittaminen)

Pitkiä, puolen tunnin mittaisia ryhmäohjauksia pidetään viisi kertaa vuodessa (ti 5.9., ti 31.10., ti 9.1., ti 27.2. ja ti 23.4.). Lukiokohtaiset ryhmäohjaajien tapaamiset päätetään lukioittain (1 kerta/jakso) ja näissä tapaamisissa suunnitellaan yhdessä jakson ryhmäohjaukset (erityisesti pitkät)

Ryhmäohjaajien tapaamisissa keväällä 2023 esiin tulleita ehdotuksia / toiveita / ajatuksia pyritään kokeilemaan ja kehittämään tämän lukuvuoden aikana:

- Kaikille kaupungin ykkösille on tilattu *Hyvän mielen treenikirja* ja kaikille ykkösten ryhmänohjaajille *Ohjaajan opas*.
- Kaikkiin lukioihin on tilattu yksi kappale Laura Jääskeläisen kirjaa *Ryhmä toimivaksi*.
- Ryhmänohjauskokeilut ovat mahdollisia (esim. pysäkkimuotoinen ryhmänohjaus jossain jaksoissa).
- Kouluun jäävien neloselle jatkavien ro-käytänteet ja ryhmänohjaajan korvaus yhdenmukaistetaan.
- Pohditaan, miten saadaan opiskelijat käymään ryhmänohjauksissa. Ehdotuksia:
 - vastaanotto- tai pysäkkityyppinen yksilöryhmänohjaus (erityisesti abivuonna)
 - oma 1 op:n opintojakso
 - koko vuositason yhteisiä ryhmänohjauksia salissa esimerkiksi kolme kertaa lukuvuodessa
 - vähemmän lyhyitä, enemmän pidempiä ryhmänohjauksia (ei viikoittain)
 - ryhmänohjausasioiden käsittely niin, että etukäteen yksi pienryhmä kerrallaan valmistautuu vastaamaan / keskustelemaan ro-tuokion aiheesta (sovittu pienryhmän kanssa etukäteen)

Kuopion klassillisessa lukiossa lukuvuonna 2023–2024 kokeillaan uudenlaista ro-tuokioiden rytmitystä:

jokaisessa jaksossa on yksi 45 minuutin ja yksi 30 minuutin mittainen ryhmänohjaustuokio.

Ryhmänohjaustuokiot alkavat oppituntien alkamisaikojen mukaisesti, jotta opiskelijoilla on mahdollisuus välitunteihin ja rauhallisiin siirtymiin. Lisäksi ryhmänohjaaja on tavattavissa kerran jaksossa ro:n päivystyksessä ryhmänohjausluokassa (välitunti, 15 min). Idea uudesta rytmityksestä tuli opiskelijapalautteissa, ja tavoitteena on opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Ryhmänohjaajien yhteistyössä sopimien teemojen lisäksi ryhmänohjaustuokioissa ideoidaan ja suunnitellaan koulun yhteisiä tapahtumia ja valmistaudutaan koko koulun yhteiseen Mitä sulle kuuluu? -tuokioon, joka pidetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden läsnäoloa ro-tuokioissa ja ovat yhteyksissä opiskelijaan mahdollisissa poissaolotapauksissa.

4.1.2 Ohjauksen kehittämishankkeet

Opiskelija oman elämänsä ohjaajana-hanke (OPH)

Kuopion lukiot ovat mukana Opiskelija oman elämänsä ohjaajana -hankkeessa vielä syyslukukauden 2023 ajan. Hanke toteutetaan yhteistyössä Kuopion lukiotoimen, Gradia-lukioiden ja Lahden Gaudia-lukioiden kesken.

Hankkeessa tarkastellaan kriittisesti, kehitetään ja rakennetaan kuvaus opiskelijan opinto-ohjauksen polusta alkaen sujuvasta siirtymästä lukioon ja jatkuen jatko-opintoihin asti. Hankkeessa luodaan suuren lukion laadukas ohjauksen toimintamalli ja siihen liittyvät prosessit, joilla pyritään osaltaan edistämään valtakunnallisesti laadukkaana ohjauksen käytänteiden juurruttamista.

Ohjauksen mallia rakennetaan mm. hyvän ohjauksen kriteereihin (OPH) sekä ELO-verkoston strategiaan ja OPH:n laatuohjelman asiakirjoihin pohjaten. Ohjauksen mallissa täsmennetään eri toimijoiden roolit ohjauksessa, kiinnitetään huomiota mm. ohjauksen oikea-aikaisuuteen ja etsitään ratkaisuja ilmenneisiin kipukohtiin mm. nivelvaiheeseen ja sen tiedonsiirtoon liittyen, pyritään huomioimaan erityistä tukea tarvitsevat ja takaamaan myös heidän osaltaan ohjauksen saavutettavuus. Huomiota kiinnitetään siihen, että opiskelija ohjautuisi oikean tuen äärelle ja saisi laadukasta jatko-ohjausta ja tarvitsemaansa jälkiohjausta.

Opettajia ja opinto-ohjaajia koulutetaan ohjaus- ja uraohjaustaitojen lisäämiseksi.

Hankkeessa pilotoidaan erilaisia työkaluja, mahdollisuuksien mukaan myös digitaalisia, sekä muokataan nykyisiä työkaluja (mm. Wilman HOPS-lomakkeet) toimivammiksi. Keskeistä hankkeessa ja ohjauksen mallissa ja prosessikuvauksessa on opiskelijan aktiivinen rooli omien lukio-opintojensa ja tulevaisuutensa suunnittelussa.

Kuopion lukioiden koordinaattorina toimii Kuopion opinto-ohjaaja Pauliina Pöntinen. Syksyllä 2023 hankkeessa on mukana hänen lisäksään opinto-ohjaaja Carola Kröger.

Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti -hankkeessa (OPH) kehitetään lukuvuoden 2023–2024 aikana monipuolisesti opiskelijan oppimisen tuen ja ohjauksen muotoja. Aineenopettajien, opinto- ja ryhmänohjaajien sekä opiskeluhoollon toimijoiden yhteistyönä vahvistetaan opiskelijoiden oppimisen taitoja ja resilienssiä – uskoa tulevaisuuteen. Ohjauksen, erityisopetuksen ja opiskelijahuollon yhteistyössä suunnitellaan tallenteita erityisesti ryhmäohjauksen käyttöön. Tallenteiden tekoon osallistetaan opiskelijoita. Hankkeessa toimiva lukioiden yhteinen opinto-ohjaaja Ella Katajisto kohdistaa erityistukea abien tulevaisuusohjaukseen.

Ohjaus Laatuapila-hankkeessa

Laatuapila-hankkeessa (ks. Luku 2.3) on kevään 2023 aikana määritelty lukiokoulutuksen ydinprosessit, jotka pyritään kuvaamaan lukuvuonna 2023–24. Ohjaus on yksi viidestä lukiokoulutuksen ydinprosesseista. Onnistuneella ohjauksella on suuri vaikutus, sillä pystytään ehkäisemään syrjäytymistä ja pitkällä aikavälillä vahvistamaan työllisyyttä. Ohjauksen ydinprosessi on jaettu ohjaukseen 1) orientaatiovaiheessa, 2) lukio-opintojen aikana, 3) päättymisvaiheessa sekä 4) jälkiohjaus opintojen päättymisen jälkeen. Tavoitteena on kuvata laadukas ohjaus koko opintojen ajan määrittelemällä ohjauksen tavoitteet ja työnjako selkeästi sekä kehittää mittareita ja indikaattoreita ohjauksen arvioimiseen – järjestelmällisen arvioinnin pohjalta toimintatapoja voidaan kehittää. Ohjauksesta vastaavat opinto-ohjaajien lisäksi koko oppilaitoksen henkilökunta sekä tukisidosryhmät.

4.2 OPISKELIJAHUOLTO

Kuopion kaupungin lukion opetussuunnitelman mukaiset opiskelijahuoltopalvelut pitävät sisällään kuraattorin, opiskelijaterveydenhuollon ja psykologin palvelut, jotka on mitoitettu siten, että opiskelija pääsee tarvittaessa keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä tai kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana päivänä. Opiskeluhoitopalveluja järjestetään osin lukioiden tiloissa ja ne toimivat pääosin ajanvarausperiaatteella. Opiskeluhoollon palveluista tiedotetaan lukioiden opinto-oppaissa, Wilmassa ja koulun kotisivuilla, ja toimijat esittäytyvät lukuvuosittain uusille opiskelijoille oppitunneilla.

Kuopion kaupungilla on **lukiotoimen opiskeluhoollon työryhmä**, joka koordinoi lukioiden opiskeluhoollon toimintaa. Lukioiden omat yhteisölliset opiskeluhoolloryhmät arvioivat lukion opiskeluhoollon toteutumista. Yksilökohtaista opiskeluhoollon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen etenemistä ja ovat keskeisessä roolissa tässä arvioinnissa.

Kuopion lukioilla on yhteinen opiskeluhoollon suunnitelma, jossa kerrotaan tarkemmin, kuinka opiskeluhoolto toimii Kuopion lukioissa.

Lukuvuonna 2023–2024 Kuopion lukioissa on käytettävissä myös jalkautuvan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita, joka saadaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kautta.

Kuopion klassillisen lukion yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu viisi kertaa lukuvuoden aikana. Lukuvuoden aikana yhteistyössä muiden työryhmien, hankkeiden sekä opiskelijakunnan hallituksen kanssa järjestetään erilaisia hyvinvointia, osallisuutta ja jaksamista vahvistavia toimenpiteitä. Mm. koko koulun Mitä sulle kuuluu –tuokiot järjestetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

Toiminnan vuosikello rakennetaan ja erityistä huomiota tämän lukuvuoden aikana kiinnitetään opiskeluhoollon ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstön saavutettavuuteen. Toimintaa arvioidaan lukuvuoden viimeisessä tapaamisessa.

YOH! – Yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämishanke (OKM). Yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistaminen ja kehittäminen Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa -hankkeen tavoitteena vuodelle 2023 on

- tasalaatuisen yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistaminen ja kehittäminen
- oppilaitoksen toimintakulttuurin ja henkilöstön osaamisen kehittäminen yhteisöllisen opiskeluhoollon näkökulmasta sekä
- opiskeluhoollon eri toimijoiden yhteistyön tukeminen

Hankkeen toteutustapa:

- keväällä 2023 tehdyn tilanne- ja tarvekartoituksen pohjalta vahvistetaan ja kehitetään yhteisöllisen opiskeluhoollon rakenteita yhdessä oppilaitosten toimijoiden kanssa mm. osallistamalla koulujen ja oppilaitosten yhteisöllisten opiskeluhoolloryhmien tapaamisiin
- määritellään eri toimijoiden vastuut osana yhteisöllistä opiskeluhoolltoa
- järjestetään koulutuspäivä yhteisöllisen opiskeluhoollon eri toimijoille syyskuussa 2023

Hanketta koordinoivat Saara Pellinen ja Tarja Ärväs. Lisätietoa vuoden 2023 hankkeesta sekä hankkeen

mahdollisesta jatkosta lukuvuodelle 2024–2025 löytyy hankkeen kotisivuilta: [Yhteisöllisen opiskeluhoollon hanke 2023 \(peda.net\)](#)

4.3 MUUT TUKITOIMET

Lupa-paja on Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti -hankkeen puitteissa toteutuva uusi tukimuoto, jota pilotoidaan Kuopiossa lukuvuonna 2023–2024. Lupa-pajan toiminnalle on jo haettu ja saatu jatkorahoitusta, joten toimintaa tullaan jatkamaan myös pilottivuoden jälkeen (Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR)).

Lupa-paja on lukiokoulutuksen vahvimpiä tukimuotoja, jonka tavoitteina on lukio-opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja lukio-opiskelun kokonaisvaltaisen eteenpäinvieminen. Valmennuksellisenä tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tavoitteena on, että opiskelija on pajalla yhden lukiojakson verran, minkä jälkeen hän palaa omaan lukioonsa jatkamaan opintojaan.

Opiskelija voi toimintakykynsä mukaisesti käydä pelkästään pajaopinnoissa tai suorittaa yhtä aikaa opintojaksoja omalla lukiollaan. Lukio-opinnot pajalla noudattavat lukioiden yleistä opetussuunnitelmaa. Jokainen opiskelija etenee oman opon kanssa laaditun henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti.

Lukio-opintoja ohjaavat aineenopettajat. Opinto-ohjaaja Mirva Palviainen auttaa opintojen suunnitteluun liittyvissä asioissa ja erityisopettaja Hanna-Maria Antikainen oppimiseen liittyvien haasteiden ratkaisussa. Pajan henkilökunta arvioi tapauskohtaisesti jokaisen nuoren tuen tarpeen ensimmäisen jakson loppupuolella.

Oppivelvollisuuslakiin liittyvää ohjausta Kuopion lukioille tarjoavat oppivelvollisuuskoordinaattori Loviisa Silmäri ja oppivelvollisuusasiantuntija Maiju Honkanen. He auttavat ja ohjaavat oppivelvollisuuteen liittyvissä kysymyksissä yleisellä tasolla sekä opiskelijakohtaisesti. Työskentely lukioiden henkilöstön kanssa on konsultatiivista ja ennakoivaa. Oppivelvollisuuskoordinaattori ottaa vastaan oppivelvollisuuden keskeyttämishakemukset, jos keskeytyksen perusteet ovat terveydelliset tai opiskelijan elämäntilanteeseen liittyvät muut painavat syyt. [Oppivelvollisuus - Kuopio](#)

4.4 TURVALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että yhdenvertaisuus toteutuu ja Kuopion lukioilla on yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistäminen ja niiden tukeminen on koko oppilaitoksen henkilöstön tehtävä.

Kuopion lukioiden opiskeluhuoltosuunnitelmassa on kuvattu toimia turvallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Opiskelijat perehdytetään tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan tilojen suunnittelussa ja käytössä. Toimintaan liittyvät vaarat on arvioitu jokaisessa lukiossa ja niitä ehkäistään suunnitelmallisesti.

Kaikille lukioille on nimetty turvavastaavat, ja jokaisessa koulukiinteistöissä toimii oma turvallisuusryhmä, joka vastaa turvallisuussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Turvallisuusryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuositteiset pelastusharjoitukset sekä henkilöstön koulutukset.

Kuopion kaupungin koulujen riskien ja vaarojen arvioinnissa ja ennaltaehkäisyssä käytössä on wPro-sovellus. Tavoitteena on lukuvuoden 2023–2024 aikana päivittää sovelluksen tiedot kaikissa lukioissa. Tämän sovelluksen kautta tehdään myös ilmoitukset työtapaturmista, läheltä piti -ilmoitukset, väkivaltailmoitukset ja uhkatilanneilmoitukset.

4.5 OPISKELIJOIDEN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa lukion toimintakulttuuria, ja ne vahvistavat yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Lukiokoulutuksen tavoitteena on, että jokainen opiskelija kokee kuuluvansa itselle merkitykselliseen ja tärkeään yhteisöön. Kuopion lukioissa yhteisöllisyyttä edistetään monenlaisilla toimenpiteillä, mm. myönteisellä ja kannustavalla opiskeluilmapiiirillä, ryhmäytymisellä opintojen alkuvaiheessa, ryhmänohjaajien aktiivisella toiminnalla koko opintojen ajan ja koko koulun yhteisillä tilaisuuksilla kuten juhlilla ja erilaisilla teemapäivillä.

Osallisuutta vahvistetaan myös tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia vaikuttaa lukion toimintaan ja kehitykseen sekä omiin valintoihin. Lukion toiminta perustuu opiskelijälähtöisyyteen, joka vahvistaa opiskelijan omaa toimijuutta, kehitystä ja oppimista. Lukion erilaiset toimintatavat rohkaisevat opiskelijoita aktiiviseen toimintaan ja osallistumiseen. Myös opetuksessa hyödynnetään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia menetelmiä.

Osallisuus on yksi **Kuopion klassillisessa lukion** toiminnan painopistealueista tänä lukuvuonna. Tavoitteenamme on, että jokainen kouluyhteisön jäsen kokee kuuluvansa kouluyhteisöön ja tuntee tulevaisuutensa kuulluksi ja nähdyksi. Klassikan opiskelijalla on ensimmäisestä opintovuodesta alkaen mahdollisuus vaikuttaa opintojensa etenemiseen ja työjärjestykseensä.

Klassikassa opiskelijoilla on monipuoliset mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintaan ja saada äänensä kuuluviin. Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet selvitetään opiskelijoille heti lukuvuoden alkaessa ja niitä pidetään esillä: Klassikalla on aktiivinen opiskelijakunnan hallitus, jonka toimintaan opiskelijat voivat osallistua. Kaksi kertaa lukuvuodessa järjestetään koko koulun yhteinen *Mitä sulle kuuluu?* -salitilaisuus, jota valmistellaan ryhmänohjaustuokioissa. Rehtorit ovat tavattavissa aulassa jaksoittain. Lisäksi opiskelijat voivat vaikuttaa vastaamalla koulukohtaisiin ja kansallisiin kyselyihin. Kyselyiden keskeiset tulokset ja niistä seuraavat toimenpiteet esitellään opiskelijoille ja huoltajille, ja tulokset huomioidaan seuraavan lukuvuoden toiminnan suunnittelussa.

Lukuvuonna 2023–2024 osana tiimijaksoa opiskelijat pääsevät vaikuttamaan aulan ja luokan 138 uudelleen sisustamiseen uuden opetus suunnitelman tarpeita paremmin vastaaviksi tiloiksi: tavoitteena on opiskelijoiden ideoita kuunnellen lisätä itsenäiseen opiskeluun, ryhmätyöskentelyyn ja rauhoittumiseen sopivia tiloja.

Erilaiset tapahtumat ja juhlat vahvistavat ja lisäävät osallisuutta. Opiskelijat osallistuvat aktiivisesti eri tapahtumien ja juhlien suunnitteluun ja järjestämiseen. Tapahtumissa pyritään huomioimaan myös matalan kynnyksen osallistumismahdollisuudet. Lukuvuoden aikana järjestetään ykkösten päivä, Klassikan päivä, hyvinvointipäivä, koko koulun pikkujoulu, joulujuhla, potkiais, penkkarit, Wanhojen päivä, vappujuhla, kevätjuhla ja erilaisia tempauksia. Edellä mainittujen lisäksi syksyn rekrymarkkinat tarjoavat opiskelijoille on mahdollisuuden tutustua koulun monipuolisiin opiskelijatoimintoihin kuten koulun kuoroon, tutortoimintaan, koulun lehti Non solumiin, aktiivisen kansalaisen passiin, opiskelijakuntatoimintaan, kestävän kehityksen kerhoon, kansainväliseen toimintaan (kuten Erasmus+), monipuoliseen vieraiden kielten tarjontaan. Näiden lisäksi lukuvuoden aikana järjestetään matalan kynnyksen yhteisöllisyytempauksia esimerkiksi yhteislauluuokioita eli "aulajameja".

4.6 HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ LUKIOYHTEISÖN TOIMINTA

Hyvinvointia edistävän lukioyhteisön ominaisuuksia ovat esimerkiksi seuraavat:

- Opiskelu- ja työympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti terve ja turvallinen.

- Ihmiset kohdataan yksilöinä yhteisön tarpeet huomioiden.
- Viestintä on avointa ja saavutettavaa.
- Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vaalitaan (esim. perinteet, yhteiset tapahtumat).
- Lukioyhteisössä on selkeät yhteiset pelisäännöt.
- Työelämätaitoja edistetään hyvinvoinnin näkökulmasta.
- Hyvinvoinnin edistämistä suunnitellaan yhteistyössä.
- Kiusaamista ennaltaehkäistään ja siihen puututaan.
- Välituntiaktiviteetit, istumisen tauottaminen ja ergonomiset työpisteet.
- Hyödynnetään hyvinvointia tukevia ja edistäviä hankkeita (esim. Meijän lukio).
- Seuranta ja arviointia toteutetaan esim. säännöllisesti toteutettavilla hyvinvointikyselyillä.

Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa -hanke (ESR)

Kuopion lukiot kuuluvat Meijän lukio – Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa -hankkeen piiriin. Hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten hyvinvointia ja jaksamista kokonaisvaltaisesti. Hanke kohdentuu nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisen ja pudokkuuden riskien tunnistamiseen ja ehkäisemiseen. Hankkeen avulla tuetaan ja vahvistetaan nuorten elämänhallintaa, itseohjautuvuutta ja sosiaalisia taitoja ja tunnetaitoja, ehkäistään syrjäytymistä ja turvattomuutta sekä lisätään osallisuutta ja motivaatiota. Hanke painottaa ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä ja nuorten osallisuuden lisäämistä.

Hankkeessa on kartoitettu nuorten toiveet hyvinvointia lisäävälle toiminnalle, koulujen jo olemassa olevat hyvät käytänteet sekä opettajien toiveet osaamisen lisäämiselle. Näiden pohjalta luodun palvelurepertuaarin toiminnoista Kuopion lukioissa on toteutettu mm seuraavia:

- Fyysiset palvelut: retket, lajikokeilut, luonto- ja seikkailuliikuntatapahtumat, rentoutustuokiot
- Psykkiset palvelut: ajankäytön ja stressinhallinnan oppitunnit, luennoitsijat
- Sosiaaliset palvelut: kevättempaukset, ryhmätyöspäivät, koko koulun leffaillat, lautapeli- ilta, tutorkoulutukset, LUMA-kahvila
- Digitaaliset palvelut: hyvinvointibotti, sähköinen hyvinvointimateriaali, tutorin käsikirja ja tutorin vuosikello, 50 vinkkiä nuorten hyvinvoinnin ja jaksamisen tueksi
- Tiedollisen tuen palvelut: hyvinvointiluennot, älylaitteiden vaikutus nuorten aivoihin -luennot, abi opettaa ykkösiä -pajat

Koulujen toimintakulttuuria on kehitetty kouluille jalkautuneiden hyvinvointivalmentajien avulla. Lisäksi opettajien ja opiskelijoiden osaamista on lisätty aihepiirin teemoista:

- Opiskelijat: Motivaatiopajat, tutoreiden yhteiskoulutus, QSL-mittaus
- Opettajat: Motivaatiokaupunki, mininepsy, RSMP-motivaatiovalmennus, QWL-mittaus, tiimivalmennus

Nämä edellä mainitut hanketoiminnot jatkuvat Kuopion lukiossa vielä syyslukukauden 2023 ajan, ja rahoitusta jatkohankkeelle on jo haettu. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Sanna Oikari, ja lisäksi hankkeessa toimivat hyvinvointivalmentajat Mari Käpykangas, Jasmin Riekkinen ja Meiju Tiirikainen.

Hyvinvointia vahvistavia tapahtumia koulussamme ovat ykkösten päivä, Klassikan päivä, hyvinvointipäivä ja talviliikuntapäivä.

5 HENKILÖSTÖ

5.1 HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA SEN KEHITTÄMINEN

Lukioiden opetushenkilöstön osaaminen on yksi keskeinen laatutekijä. Opettajien osaamisen kehittämisen tueksi on tänäkin lukuvuonna tarjolla mm. Opetushallituksen, Kuopion kaupungin ja lukiotoimen järjestämiä koulutuksia. Lisäksi monet Kuopion lukioiden hankkeet tarjoavat erilaisia kouluttautumis- ja vertaisoppimisen mahdollisuuksia.

Pedagogiset valmentajat

Kuopion lukioiden pedagogiset valmentajat toimivat jokaisessa lukiossa kouluttajina ja tutoreina tavoitteenaan kehittää tieto- ja viestintäteknikan hyödyntämistä oppimisen tukena. Lukuvuonna 2023–2024 valmentajat tarjoavat koulutuksia tekoälystä, pelillisyydestä, kuten pedagogisista pakopeleistä ja virtuaalimaailman käytöstä, Moodlen käytöstä, oppimisanalytiikasta, videoiden ja podcastien tuottamisesta ja kaikkineen digitaalisten opetus- ja oppimismenetelmien käytössä. Pedagogisina valmentajina toimivat Matti Lähtevänoja, Jutta Mäkisalo ja Riikka Korosalmi.

Kuopion lukioiden opettajien on mahdollista hakea yksilölliseen pedagogiseen valmennukseen, joka panostaa opettajien henkilökohtaisen valmentamisen kautta opettajien pedagogisten ja digitaitojen kehittymiseen. Pedagoginen valmennus mahdollistaa opettajan näkemisen ja tukemisen yksilönä ja kokonaisvaltaisesti. Valmennuksen ydinajatuksena on samalla huomioida opettajan hyvinvointia. Hyvinvoivat opettajat voivat tuottaa hyvinvoivaa opetusta ja koulutusta myös oppijoiden suuntaan. Lukuvuonna 2023–2024 mahdollisuus osallistua tähän prosessiin on tarjottu kymmenelle opettajalle.

Aineryhmäagenttien toiminta

Kuopion lukioiden opettajat valitsevat jokaisessa aineryhmässä yhteistyötä koordinoivan opettajan eli aineryhmäagentin. Yhteensä agenteja on 15. Aineryhmäagenttien tehtävänä on kutsua koolle ja valmistella yhteisiä tapaamisia, tiedottaa aineryhmän jäsenille esimerkiksi ajankohtaisista koulutuksista, suunnitella mahdollinen työelämää tutustumisvierailu sekä toimia aineryhmän linkkinä lukioiden johtotiimin suuntaan. Agenttien yhteistyörehtorina toimii Mika Strömberg.

Lukuvuonna 2023–2024 aineryhmät kokoontuvat neljä kertaa seuraavasti:

- 8.8.2023 (veso): Aineryhmäagenttien valinta, lukuvuoden tavoitteiden tarkentaminen ja opettajuuden pohdintatehtävät
- 14.11.2023: Aineryhmän sisällä hyvien käytänteiden jakaminen ja yhteisten tavoitteiden mukainen työskentely
- 10.1.2024: Aineryhmän sisällä hyvien käytänteiden jakaminen, yhteisten tavoitteiden mukainen työskentely ja oppimateriaalien valinnan valmistelun aloitus
- 10.4.2024: Esitys oppimateriaaleista ja lukuvuoden aineryhmän toiminnan arviointi.

Erasmus+-liikkuvuudet

Kuopion kaupungin lukiot muodostavat yhdessä Erasmus+-akkreditoitun liikkuvuuskonsortion. Konsortio järjestää korkealaatuisia liikkuvuustoimintoja ulkomailla sekä Kuopion kaupungin lukioiden henkilöstölle että opiskelijoille. Konsortion akkreditointi on voimassa 31.12.2027 saakka. Akkreditoitun konsortion kansainvälinen toiminta täyttää Euroopan komission laatuvaatimukset.

Akkreditoinnin myötä Erasmus+-liikkuvuuksien rahoitus on taattu akkreditoinnin voimassaoloajalle. Rahoitus liikkuvuuksille haetaan vuosittain.

Konsortion järjestämät kansainväliset liikkuvuustoiminnot tarjoavat Kuopion kaupungin lukioiden henkilöstölle sekä ammatillisia että henkilökohtaisia kehittymismahdollisuuksia. Henkilöstö voi osallistua job shadowing -jaksolle, opetusjaksolle tai itse valitsemaalleen kurssille. Erasmus+-akkreditoinnin kautta rahoitetaan myös ryhmäliikkuvuuksia, joihin opettaja osallistuu opiskelijaryhmän kanssa.

Erasmus+-akkreditoinnin koordinoivana opettajana toimii Mari Hahtala-Pirskanen, ja lisäksi kaikille lukioille on valittu omat Erasmus+-vastuupettajat.

Opettajien osaamisen kehittäminen Kuopion klassillisessa lukiossa

Kuopion klassillisessa lukiossa on tavoitteena, että henkilöstön osaaminen on näkyvää ja osaamista jaetaan. Klassikassa opettajainkokouksissa on osuuksia, joissa keskustellaan ajankohtaisista pedagogisista teemoista ja jaetaan toimivia käytänteitä. Kaksi kertaa jaksossa opettajainhuoneessa järjestetään pedagoginen kahvila, johon opettajat voivat osallistua. Pedagogisen kahvilan toiminnan tavoitteena on kahvin ja teen äärellä jakaa opettajien osaamista matalalla kynnyksellä sekä kysyä ja keskustella ennalta sovitusta pedagogisista teemoista. Lukuvuonna 2023–2024 pedagogisen kahvilan teemoja ovat esimerkiksi tekoäly opetuksessa, paneelikeskustelu ja podcast työtapoina, vinkit kansainvälisille kursseille ja opintomatkoille sekä opiskelijan hyvinvoinnin tukeminen. Lisäksi Klassikassa järjestetään kolme kertaa lukuvuoden aikana arviointi-iltapäivä, jossa opettajat kehittävät itse tai yhteistyössä kollegojen kanssa oman oppiaineensa arviointia. Jokainen opettaja osallistuu vähintään yhteen arviointi-iltapäivään lukuvuoden aikana. Osaamista jaetaan myös aineryhmätapaamisissa, joita jokainen aineryhmä järjestää noin kerran jaksossa.

5.2 TYÖHYVINVOINTI JA SEN KEHITTÄMINEN

Kaikille Kuopion lukioille on valittu työhyvinvointivastaavat eli **Tyhy-pari**. Tyhy-vastaavat päivittävät lukion työhyvinvointisuunnitelman, koordinoivat sen mukaista toimintaa ja seuraavat suunnitelman toteutumista. He osallistuvat yhteisiin koulutuksiin ja tiedottavat työyhteisöä työhyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tyhy-pari

ideoi työhyvinvointia edistävää yhteistä toimintaa ja osallistaa työyhteisön jäseniä mukaan sen suunnitteluun ja toteutukseen. Tyhy-vastaavat voivat olla mukana myös päivittämässä lukion WPro-riskienhallintasovelluksen tietoja yhdessä rehtorin kanssa.

QWL-mittaus. Kokeilemme Kuopion lukioissa lukuvuonna 2023–2024 Lapin Yliopistossa kehitettyä Quality of Working Life -menetelmää, jonka tarkoitus on parantaa työelämän laatua, johtamista ja työhyvinvointia. QWL:n idea on, että samalla kun kehitetään hyvinvointia, kehittyy myös tuottavuus.

Quality of Working Life -pilotissa on tarkoitus kokeilla toivottavasti opetusalan hyvinvointijohtamiseen soveltuvaa, tiedolla johtamista tukevaa työkalua. Toimenpiteinä ovat mm. työelämän laadun (QWL) mittaus, henkilöstötuottavuuden analyysi, Tuottava esimies -valmennus, AIMO-tekoälypilotti, työelämän laadun verkkovalmennus esihenkilöille. Hankkeelle saatiin rahoitus Opetusalan ammattijärjestön Työhyvinvointirahastosta.

Tavoitteena on työelämän laadun parantaminen johtamisen ja esihenkilötyön kehittymisen sekä vuorovaikutuksen lisääntymisen kautta. Säännöllisten mittausten avulla saadaan dataa henkilöstön hyvinvoinnista ja esihenkilötyön vaikuttavuudesta. Esihenkilövalmennuksen avulla saadaan kehitettyä työyhteisöä ja lisätään työhyvinvointia. Tarkoitus on aloittaa pitkäjänteinen kehittämistyö, jossa kehitetään opettajien hyvinvointia ja sitä kautta myös opiskelijoiden hyvinvointia. Näin kehittämistyö saadaan kytkettyä myös Kuopion lukioiden omaan hyvinvointihankkeeseen.

Kuopion klassillisessa lukiossa yhteisöllisyyden ja hyvinvointiin panostetaan. Työhyvinvointia parannetaan työntekijän kompetenssin, autonomian ja merkityksellisyyden tunteen vahvistamisella. Kokonaisuus syntyy toimintakulttuurin kehittämisen, ammatillisen roolin avaamisen ja työhyvinvointitapahtumien yhdistämisellä. Rehtori työhyvinvointiparin ja apulaisrehtorien kanssa kannustaa työyhteisön jäseniä aktiivisesti toimimaan oman ja toisen hyvinvoinnin hyväksi. Työhyvinvointia tukevat erilaiset yhteiset tapahtumat, säännölliset keskustelut ammatillisesta roolista esihenkilön sekä kollegoiden kanssa ja liikuntakokeilut. Lukuvuoden tavoitteena on kasvattaa jokaisen vastuuta yhteisestä hyvinvoinnista ja rakentaa tukiverkko, joka kantaa hankalissakin tilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tarjota erilaisia vaihtoehtoja työhyvinvoinnin kehittämiseen ja huomioida näin erilaiset työntekijät. Klassikan opettajan ohjeet on laadittu yhdessä koko opettajakunnan kanssa.

Tavoitteena on yhteisöllisiä toimintamalleja hyödyntämällä vahvistaa jokaisen työyhteisössä olevan mahdollisuuksia osallisuuteen ja aktiiviseen toimijuuteen. Erityisesti keskitytään vahvuuksiin, myös piilossa oleviin. Opettajainkokouksiin kuuluu aina toiminnallinen osuus tiimeissä. Toimintaa vetävät eri henkilöt, pääosin johtotimistä ja laajemmin kehittämis- ja suunnitteluryhmästä. Opettajat ovat kokouksissa aktiivisia toimijoita. Näin vahvistetaan osallisuutta.

Osana hyvinvointia on myös ammatillinen kehittäminen. Henkilöstöä kannustetaan siihen eri tavoilla, esim. järjestämällä tarvittavaa koulutusta.

Työhyvinvointipari aktiivisesti kartoittaa työhyvinvointitarpeita ja järjestää tapahtumia.

Työhyvinvointiparin muodostavat Marjo Martikainen ja Hanna-Maria Antikainen. TYHY-toimintaa lukuvuonna 2023–2024:

1. Tyhy-pari osallistuu syys- ja kevätlukukaudella kaupungin järjestämään koulutukseen ja välittää niistä tietoa tarvittaessa eteenpäin muulle opettajakunnalle.

2. Syyslukukaudella järjestetään opettajakunnalle TYHY-kysely ja virkistystapahtuma. Järjestetään syyslukukauden aloittajaiset ja pikkujoulut.
3. Kevätlukukaudella järjestetään opettajakunnalle ainakin yksi virkistystapahtuma. Tavoitteena on järjestää koko päivän kestävä retki lähialueelle.
4. Opettajainhuoneessa on tarjolla pientä välipalaa (hedelmiä) viikoittain.
5. Opettajakunnalle on tarjolla välipalaa ennen kunkin jakson opettajainkokousta koulun puolesta. Tiimit hoitavat vuorollaan evästarjoilut.
6. Mietitään muuta mahdollista ilmaista virkistystoimintaa opettajakunnalle, johon otetaan ideoita ja toivomuksia vastaan kaikilta opettajilta.

5.3 HENKILÖSTÖN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Lukioiden henkilöstöä osallistetaan yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen mm. järjestämällä yhteisiä koulutustilaisuuksia ja yhteisellä tiedottamisella. Lukuvuonna 2023–2024 lukiotoimen yhteisiä tilaisuuksia ovat ainakin Veso-koulutukset 8.8.2023 (läpileikkaus lukiotoimen ajankohtaisista asioista) ja 24.10.2023 (laatutyö). Laatutyöhön liittyen lukioiden vuosisuunnittelua kehitetään entistä osallistavammaksi, mistä esimerkkinä on tämä vuosisuunnitelma, jonka laatimiseen on osallistunut laaja joukko lukioiden henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita.

Kuopion lukiotoimi tarjoaa myös yksilötasolla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön erilaisissa vastuutehtävissä. Näitä on tarjolla monissa hankkeissa ja kehittämisprojekteissa sekä lukioiden että koko lukiotoimen tasolla.

Kuopion klassillisessa lukiossa opettajien osallisuutta tuetaan aineryhmätyöskentelyllä ja tiimirakenteella. Aineryhmät kokoontuvat tarpeen mukaan, ja aineryhmissä käydään keskustelua opintojaksojen opetuksesta ja arvioinnista sekä sovitaan yhteisesti noudatettavista periaatteista. Jokainen opettaja kuuluu tiimiin, joissa käsitellään ajankohtaisia aiheita sekä kehitetään koulun toimintaa. Tiimien vetäjät ovat koulun kehittämis- ja suunnitteluryhmän (KESU) jäseniä. KESU kokoontuu kaksi kertaa jakson aikana, ja KESU valmistelee tiimien esitysten pohjalta opettajainkokouksia sekä kehittää koulun toimintaa.

Lukuvuonna 2023-2024 kesussa on kolme uutta jäsentä. Yhtenä tavoitteena on kesun tiimiytyminen, jota edistetään mm. erilaisilla vierailuilla oppimisympäristöihin.

Jokainen henkilöstön jäsen voi jättää ehdotuksensa koulun kehittämiseksi oppilaitoksen palautelomakkeelle, joka löytyy opeoppaasta.

Opettajat osallistuvat opintotarjottimen suunnitteluun tekemällä ehdotuksen opintojaksojen sijoittelusta.

6 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET

6.1 YHTEISTYÖ TOISTEN LUKIOIDEN KANSSA

NEST-keskus

Kuopion lukiotoimi hallinnoi laajaa NEST-keskusta, joka on Itä-Suomen lukioiden kansainvälistymistä, hanketoimintaa ja työelämäyhteistyötä tukeva verkosto. Lisätietoa NEST-keskuksen sivuilta. [Toimintamme | NestCentre](#)

Viisiapilaverkosto

Kuopion lukiotoimi on mukana viiden lukiokoulutusta järjestävän tahon verkostossa (Viisiapila), joka mahdollistaa lukiokoulutuksen kehittämisen isojen kaupunkien näkökulmasta. Verkoston kanssa on haettu erilaisia lukiokoulutuksen kehittämishankkeita ja näitä on meneillään lukuvuoden 2023–2024 aikana laatu- ja saavutettavuushankkeena.

LUKE-verkosto

LUKE-verkosto on kaikille lukioille avoin valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyöverkosto. LUKE-toiminta tukee lukiokoulutuksen uudistamista ja lukioiden yhteistyötä.

Lukioiden kehittämisverkoston tarkoituksena on edistää lukiokoulutuksen uudistamista, lukiolainsäädännön tavoitteiden toteuttamista sekä vuonna 2021 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien toimeenpanoa. Lukioiden opetushenkilöstöä ja johtoa tuetaan toimintakulttuurin muutoksessa sekä pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittämisessä. Lisäksi kokeillaan ja levitetään lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen liittyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

(<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/luke-lukioiden-kehittamisverkosto>)

Itä-Suomen aluekoordinaattoreina toimivat rehtorit Päivi Kiiski ja Ensio Vatanen. Alueverkosto järjestää koulutuksia sekä yhteisiä LUKE-aamukahveja muutaman kerran lukuvuodessa.

6.2 MUU OPPILAITOS- JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Kuopion alueen toisen asteen koulutuksen yhteistyöryhmä koordinoi vuosittain yhdessä tuotettavia tapahtumia peruskoululaisille ja kehittää nivelvaiheen toimintoja. Kuopion toisen asteen yhteistyöryhmän muodostavat toisen asteen koulutusta tarjoavat oppilaitokset: Kuopion kaupungin lukiot, Savon ammattiopisto, Palvelualan opisto PAOK, Ingmanedu, Kuopion konservatorio ja Pohjois-Savon opisto. Ryhmä kokoontuu 4–5 kertaa vuodessa. Tärkeimpänä tehtävänä on edistää oppilaitosten välistä yhteistyötä ja jakaa ajankohtaisia asioita. Ryhmässä sovitaan avoimien ovien ajankohta sekä huoltajien illan ajankohta ja sisältö. Lukuvuonna 2023–2024 Kuopion lukioiden edustajina ovat lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen, rehtori Mika Strömberg sekä opinto-ohjaajat Henri Huovinen ja Anne Siven. [Toisen asteen yhteistyö - Hae lukioon](#)

Kuopion lukioiden työelämä- ja korkeakouluviikko toteutetaan ensimmäistä kertaa kevätlukukaudella 2025. Ideana on, että opiskelijat suorittavat yhden viikon aikana työelämään tutustumisen (1.vuositaso) tai korkeakouluopintoja (2. vuositaso). Lukuvuoden 2023–2024 aikana viikon toteutusta suunnitellaan työryhmässä, jonka tavoitteena on luoda kontaktit yrityksiin ja muihin työpaikkoihin ja suunnitella viikon käytännön toteutus. Työryhmän vetäjänä toimii lehtori Maija Tusa ja vastuurehtorina Mika Strömberg. Ryhmään kuuluvat lisäksi opettajat Martti Lukka, Niko Noponen ja Sari Tirkkonen, opinto-ohjaajat Annika Jonninen ja Reetta Varis sekä lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen.

Lukioiden opettajat toteuttavat työelämä- ja korkeakouluyhteistyötä **TET-vierailujen** muodossa. Aineryhmäagentit ovat päävastuussa näiden vierailujen toteuttamisessa.

Toisessa jaksossa kaikki **Kuopion klassillisen lukion** ensimmäisen vuoden opiskelijat osallistuvat tiimijaksoon, joka harjoittaa mm. työelämätaitoja. Osana tiimijaksoa on Innovaatioviikko, joka järjestetään yhteistyössä Business Centerin kanssa. Lisäksi ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on TET-päivä, jolloin he tutustuvat heitä kiinnostavaan alaan.

Opiskelijoiden tulevaisuuden työelämätaitojen kehittymistä tuetaan innovoimalla, pilotoimalla ja mallintamalla uusia integroitua oppiainerajat ylittäviä pedagogisia malleja. Tiimijaksossa tulevaisuus ja taidot, joita tulevaisuuden työelämässä tarvitaan, ovat tärkeässä roolissa. Tavoitteena on löytää luontevia tapoja jakaa tietoa, taitoja ja osaamista.

Pidämme yllä yhteistyötä koulun toimintaa tukevien yritysten ja yhteisöjen kanssa. Kutsumme mahdollisuuksien mukaan koululle vierailijoita eri tahoilta lisäämään opiskelijoiden tietoisuutta työelämästä ja jatkokoulutuksesta.

Opiskelijoillemme pyrimme tarjoamaan mahdollisuuksia yritysvierailuihin ja suhtaudumme positiivisesti opettajien ohjaamiin opintovierailuihin lähikohteisiin oppituntien aikana. Nuori Yrittäjyys -toiminnasta tiedotetaan etenkin 1. opintovuoden opiskelijoille Vuosi yrittäjänä -ohjelman osalta. Järjestämme myös yhden Innovaatio-leirin lukuvuoden aikana, jolloin vetovastuussa olevat tutorit järjestävät vähintään yhden yrittäjävierailijan leirille. Opiskelijoitamme innostetaan myös osallistumaan esimerkiksi Hyvä yritys- sekä Talousguru -kilpailuihin.

6.3 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Erasmus+ -akkreditointi mahdollistaa Kuopion kaupungin lukioiden kansainvälisen yhteistyön laajentamisen nykyisestään. Tavoitteena on sekä ylläpitää nykyisiä kansainvälisiä verkostoja että luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Kuopion kaupungin lukiot ovat jo luoneet uusia verkostoja ja yhteistyöhankkeita akkreditoinnin mahdollistamien liikkuvuuksien aikana.

Akkreditoinnin ensimmäisten vuosien aikana Kuopion kaupungin lukioille luodaan yhtenäisiä liikkuvuuksien toteuttamiskäytänteitä. Lukuvuonna 2023–2024 kansainvälisyyden laatukriteerien painopisteenä ovat kansainvälisyystaidot sekä työelämätaidot.

Akkreditoinnin kautta järjestettyjen liikkuvuuksien lisäksi Kuopion kaupungin lukioilla on erillisiä Erasmus+ -hankkeita sekä muita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Lisäksi kotikansainvälisyys on näkyvä osa lukioiden toimintaa.

Lukuvuonna 2023–2024 Kuopion klassillisessa lukiossa aloitetaan kv-tutortoiminta. Kv-tutorit esittelevät koulua kansainvälisille vieraille ja osallistuvat erityisesti opiskelijaryhmien ohjelman suunnitteluun.

Lukuvuoden aikana Klassikassa vierailee useita kansainvälisiä vieraita, mm. job shadowing -vieraita Espanjasta, Unkarista, Itävallasta ja Puolasta sekä opiskelijoita Espanjasta ja Itävallasta. Lisäksi Klassikalla on japanilainen vaihto-opettaja lokakuulta maaliskuuhun.

Klassikan opiskelijoita on Erasmus+ -vaihdossa Espanjassa, ja keväällä 2024 järjestetään opintomatkat Espanjan Almunecariin ja Ibizalle. Klassikan opettajia osallistuu kursseille sekä job shadowingiin osana akkreditointia. Tavoitteena on lisätä opettajien kielitaitoa ja laajentaa pedagogista osaamista sekä luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia.

6.4 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on

- varmistaa yhteistyössä opintojen sujuminen,
- tukea aikuistuvan nuoren itsenäisyyden ja vastuullisuuden kehittymistä,
- tukea opiskelijan hyvinvointia ja terveyttä sekä
- huolehtia tukea tarvitsevasta opiskelijasta.

Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötä voidaan jatkaa myös täysi-ikäisen opiskelijan luvalla. Yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi huoltajienillat, koulun juhlat, ryhmänohjaajan yhteydenpito sekä muut tiedotteet koteihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen ja uusi lukiolaki ovat entisestään korostaneet yhteistyön ja tiedottamisen merkitystä. Huoltajat osallistetaan koulun toimintaan ja sen arviointiin mm. kyselyiden avulla.

Kaikille Kuopion lukiolaisten huoltajille luodaan Wilma-tunnukset ja kannustetaan niiden käyttöön. Wilman kautta huoltajia tiedotetaan kouluun liittyvistä asioista, seurataan poissaoloja ja opintomenestystä sekä kutsutaan koululla järjestettäviin tilaisuuksiin. Wilman kautta myös muu yhteydenpito huoltajien kanssa on luontevaa.

Kuopion klassillisessa lukiossa ryhmänohjaajat ovat yhteydessä huoltajiin viikoittain lähettämällä ryhmänohjausviestin Wilmassa opiskelijoiden lisäksi alaikäisten opiskelijoiden huoltajille. Ryhmänohjaaja on koulumme ensisijainen side huoltajiin. Opinto-ohjaaja on myös tarvittaessa yhteydessä heihin opiskeluun liittyvissä asioissa. Tarpeen tullen tarjoamme tukea heille opiskelijan opintoihin ja kasvuun liittyvissä asioissa. Huoltajille löytyy tietoa myös Klassillisen lukion kotisivuilta.

Vuosikurssitasoittain pidettävät vanhempainillat toimivat myös tärkeänä linkkinä koulun ja kodin välillä. 1. opintovuoden vanhemmille järjestetään etäinfo ensimmäisessä jaksossa. Toisen jakson lopuksi järjestetään lähivanhempainilta. Toisen opintovuoden vanhempainilta järjestetään tammikuussa ja 3. sekä 4. opintovuoden opiskelijoiden vanhempainilta elokuussa. Tarvittaessa järjestetään mahdollisuus etävanhempainiltaan. Huoltajia aktivoidaan myös mukaan koulumme toimintaan niin, että 3. ja 4. opintovuoden opiskelijoiden huoltajia pyydetään järjestämään penkkaripäivän kahvitus abiturienteille ja

mahdollisesti muullekin kouluväelle. 2. opintovuoden opiskelijoiden huoltajat kutsutaan puolestaan mukaan vanhojen päivän iltajuhlaan.

6.5 MUU YHTEISTYÖ

Kuopion lukiotoimen edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana erilaisissa valtakunnallisissa kehittämissyryhmissä esimerkiksi OKM:n lainsäädäntötyöhön liittyen. Näitä mahdollisuuksia tullaan jatkossakin hyödyntämään. Lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen toimii edustajana Kuntaliiton lukiokoulutuksen järjestäjien verkostossa, ja rehtorit Aurora Hansen ja Anna-Maija Tiilikainen jatkavat syksyn 2023 ajan lukiorehtoriverkoston kutsuttuina jäseninä.

Kuopion klassillinen lukio ja Nilsiä lukio ovat jäsenlukioita [Kuopion alueen urheiluakatemiassa](#), joka on Suomen Olympiakomitean hyväksymä huippu-urheiluakatemia. Kuopion alueen urheiluakatemia on maakunnallinen yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on tukea urheilijaopiskelijoiden urheilun ja opiskelun yhteensovittamista.

ORGANISOITUMINEN

7 ORGANISOITUMINEN JA JOHTAMINEN

7.1 JOHTAMISKÄYTÄNTEET JA TOIMINNAN SUUNNITTELU

Lukion toiminnan johtamisesta vastaa rehtori, rehtoritiimi tai rehtori työparinaan apulaisrehtori tai -rehtorit. Rehtorin tehtäviin kuuluvat yleishallinnollinen, pedagoginen ja strateginen johtaminen sekä lukioyhteisön toimintakulttuurin kehittämisen johtaminen. Myös lukiokoulutuksen laadun johtaminen on rehtorin toimenkuvaan liittyvä tehtävä. Useamman rehtorin johtamalla Kuopion keskustakampuksella kunkin rehtorin tehtävät ja vastuualueet on määritelty ja sovittu erikseen. Kuopion lukioiden rehtoreiden esihenkilönä toimii lukio-opetuspäällikkö.

Kuopion lukioiden rehtorit muodostavat lukioiden johtotiimin yhdessä lukio-opetuspäällikön ja lukiokoulutuksen hallintosihteerin kanssa. Johtotiimi edustaa Kuopion lukioiden koulutuksen järjestäjää ja tekee yhteistyötä operatiivisessa johtamisessa sekä kehittämistyössä. Tavoitteena on Kuopion lukiotoimen linjakas ja laadukas kehittäminen yhteisen vision ja tavoitteen pohjalta. Lukuvuonna 2023–2024 johtotiimin toimintaa ja tavoitteita kirkastetaan yhteisen tiimivalmennuksen avulla.

7.2 TIIMIT JA TYÖRYHMÄT

Kuopion lukiotoimessa toimii yhteisiä työryhmiä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa (esimerkiksi yhteiset aineryhmät, Erasmus+- ja RO-koordinaattorit).

Myös lukiotasolla henkilöstö ja opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun erilaisten tiimien ja työryhmien kautta, ja näiden toiminnalle määritellään erikseen toimintatavat ja tavoitteet.

Kuopion klassillisen lukion tiimit ja työryhmät

KESU ja tiimit

Kehittämisen- ja suunnitteluryhmään eli kesuun kuuluvat rehtori Anna-Maija Tiilikainen, apulaisrehtorit Kerttu Happonen ja Nina Partanen, opettajajäsenet Sari Suvanto, Marjo Martikainen, Lari Härkönen, Santtu Silmäri ja Maija Tusa, urheilukoordinaattori Jyrki Blom sekä opinto-ohjauksen edustus tarvittaessa.

Kesun jäsenistä Sari Suvanto, Marjo Martikainen, Lari Härkönen, Santtu Silmäri ja Maija Tusa toimivat opettajatiimien puheenjohtajina. Tiimit toimivat opettajien yhteisenä keskuksena kouluvuoden keuhitänmyksessä. Kehittämisen- ja suunnittelutyöryhmä sekä tiimit kokoontuvat vähintään yhden kerran jakson aikana, tarvittaessa useamminkin. Kesun kokoontumisen terveiset tuodaan esille viikkopalaverissa.

Opettajakunta on jaettu tiimeiksi. Opettajakunnasta on valittu tiimiryhmien puheenjohtajat, jotka myös toimivat koulun kehittämisen- ja suunnitteluryhmän jäseninä. Näin koulun toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvät vuotuiset asiat pohjustetaan tiimeissä. Tiimien puheenjohtajat kokoavat tiimeissä nousseet asiat ja välittävät ne koulun rehtorille. Koulun rehtori rakentaa niistä esityslistan KESU-kokoukseen, joka valmistelee sisältöjä jokaisen jakson opettajakokoukseen. Rehtori kokoaa kesu-kokouksen pohjalta lopullisen asialistan opettajakokoukseen.

Lukuvuonna 2023–2024 tiimien puheenjohtajina toimivat Lari Härkönen, Marjo Martikainen, Santtu Silmäri, Sari Suvanto ja Maija Tusa.

KV-työryhmä

Kv-työryhmän tavoitteena on vakiinnuttaa ja kehittää Klassikalla monipuolista kv-toimintaa sekä opiskelijoiden että opettajien tarpeisiin. Näin vahvistetaan kielitaitoa, kulttuuritietämystä ja suvaitsevaisuutta.

Kv-työryhmä suunnittelee ja organisoii Klassikkaan tulevien vaihto-opiskelijoiden ja job shadowing -vierailijoiden ohjelmaa. Tärkeä osa toimintaa on kv-tutoreiden ohjaaminen. Kv-työryhmä tiedottaa ja ohjeistaa Klassikan opettajia ja opiskelijoita kv-liikkuvuuksista. Kv-työryhmä esittelee toteutuneita tapahtumia ja vierailuja somessa, välitunti-infoissa ja opettajienkokouksissa. Tänä lukuvuonna ohjelmassa on opintomatkoja, jobshadowing-vierailuja, kursseja sekä lyhyitä ja pitkiä opiskelijaliikkuvuuksia.

Kestävän kehityksen työryhmä

Keke-toiminnan tarkoituksena on nostaa esiin tietoisuutta kestävän kehityksen näkökulmista koulun toiminnassa ja ohjata opiskelijoita toimimaan Agenda 2030 –tavoitteiden mukaisesti. Keke-toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen kaikki neljä osa-aluetta: ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys.

Kestävän kehityksen tiimissä opiskelijat toimivat koulussa kestävän kehityksen mukaisessa toiminnassa, kuten teemapäivät, sometempaukset, kyselyt, käytännön kouluympäristön kehittäminen (roskien lajittelu, kasveista huolehtiminen yms.) ja esim. vierailut. Kestävän kehityksen toiminta kytketään aktiivisen kansalaisen passiin, jonka avulla toimintaa tehdään näkyväksi ja opiskelijat saavat koulun keke-toiminnasta opintopisteitä.

Aktiivisen kansalaisen passin suorittamiseen kannustetaan myös koulun ulkopuolella, mm. järjestötoiminnassa, harrastuksissa ja omatoimisessa kansalaisaktiivisuudessa. AKP:n aiheet hyväksyy etukäteen ja suoritukset ottaa vastaan Maija Tusa.

Koulun kestävän kehityksen näkökulmia kehitetään yhteistyössä OPKH:n kanssa, ja isommissa tapahtumissa suunnittelu ja toteutus tehdään yhdessä OPKH:n kanssa.

TVT-työryhmä

TVT-työryhmän tavoitteena on huolehtia YO-kirjoitusten teknisestä toteuttamisesta Kuopion klassillisella lukiolla. Tänä lukuvuonna kaikilla kolmella lukion vuosikurssilla on lukiolaiskannettavat, mikä täytyy huomioida ison konekapasiteetin ylläpitotoimien näkökulmasta. Valmistaudutaan ottamaan vastaan valmistuvilta opiskelijoilta lukiolaiskannettavat.

Tänä lukuvuonna Klassikalla pilotoidaan SSPR (self-service password reset) -salasanan omatoimista resetoimintaa opiskelijoilla, mikä mahdollistaa unohtuneen salasanan palauttamisen omatoimisesti. Lukuvuonna kehitetään edelleen oppituntien tallennusjärjestelmää sen pitkittäistutkimuksen (Ilkka K mahdollisesti valmistuva Pro Gradu) puitteissa. Lukuvuonna jatketaan perinnettä pitää lukuvuoden aikana TVT-vastaavien palaverieita sekä syys- että kevät lukukaudella. Lukuvuonna vanhat luokissa olevat HP varakoneet vaihdetaan lukiolaiskannettaviin Klassikalla, kuten myös muissa Kuopion lukioissa. Salin uudistettua äänitekniikkaa testataan ja laitteiden käytön koulutusta järjestetään halukkaille (esim. hallinto ja opo:t). Tärkeiden varauskalentereiden (abittisetit, opettajien tapahtumat jne.) käyttö siirretään o365 ympäristöön OnEdun kalentereista. Luokkien tekniikan ylläpito ja kehittäminen yhdessä ISTEKKIn kanssa. Jatketaan teknisen tuen antamista henkilöstölle ja opiskelijoille.

Markkinointiryhmä

Markkinointiryhmä laatii Klassikalle markkinointisuunnitelman, jonka pohjalta koulua jatkossa markkinoidaan. Suunnittelun rinnalla toteutetaan jo välitavoitteita, kuten Klassikan haalarimerkkien ja T-paitojen suunnittelu ja hankkiminen. Lukuvuoden iso tavoite on Klassikan markkinointivideon teettäminen.

Työryhmä kokoontuu kerran kuussa. Kokoontumisten välillä kukin työryhmän jäsen huolehtii sovitusta työtehtävistä.

Viestintätyöryhmä

Viestintätyöryhmä vastaa Kuopion klassillisen lukion sosiaalisen median kanavista sekä koulun nettisivujen tiedottamisesta. Viestintätyöryhmä tekee yhteistyötä markkinointiryhmän kanssa. Tavoitteena on ylläpitää ulkoisessa viestinnässä hyvää kuvaa Klassikasta sekä näyttää oman yhteisön lisäksi sidosryhmille väläyksiä koulun arjesta ja juhlasta. Tavoitteena on, että Klassikan arvot välittyvät myös Klassikan sosiaalisen median kanavista.

Fyysisen oppimisympäristön kehittämisryhmä

Fyysisen oppimisympäristön kehittämisryhmän tavoitteena on kehittää Klassikan opiskelutiloja, opetustiloja sekä yleisiä tiloja oppimista tukevaan ja hyvinvointia lisäävään suuntaan. Ryhmään kuuluu kolme opettajaa (Santtu Silmäri, Henna Hämynen ja Jouni Holopainen), jotka toimivat yhteistyössä Klassikan johtotiimin kanssa. Ryhmän jäsenillä on mahdollisuus osallistua lukuvuoden aikana oppimisympäristön kehittämisen näkökulmasta tärkeisiin koulutuksiin sekä kouluvierailuihin.

Lukuvuoden aikana arvioidaan Klassikan oppimisympäristöä laajasti ja yhtenä tavoitteena on löytää mahdollisuuksia toteuttaa opiskelijoiden toivomia ryhmä- ja yksilötyöskentelytiloja. Klassikan tilojen kehittäminen aloitetaan koulun aulasta ja luokasta 138. Tilojen suunnitteluun osallistetaan opiskelijat sekä opettajat. 1. vuoden opiskelijat laativat aulan ja luokan 138 suunnitelmat osana tiimijaksoa. Suunnitelmien pohjalta kalustetoimittajat tekevät esityksen tilojen kalustamisesta. Lisäksi aulaan/VR-nurkkaukseen suunnitellaan retropelinurkkaus. Klassikan kirjaston toimintoja lähdetään suunnittelemaan uudella tavalla opiskelijoiden ja opettajien toiveet huomioiden.

Syksyllä opettajainhuone siistitään yhteistyössä opettajakunnan kanssa. Opettajainhuoneen toimintoja kehitetään opettajien mielipiteiden pohjalta. Tilasta poistetaan ylimääräiset tavarat sekä sinne hankitaan ruokapöytä.

Luokkien työskentelyergonomiaa kehitetään työfysioterapeutin lausunnon huomioiden perusteella. Luokissa 229 ja 209 pilotoidaan nykyisen opettajanpöydän muuntamista sähköpöydäksi.

Syksyllä luokkiin asennetaan lisää sähköpistokkeita seinään sekä pistorasiatolppia luokkien keskelle, minkä vuoksi osasta luokista vanhat korkkitaulut poistetaan. Poistettavien korkkitaulujen tilalle tilataan Haltex-tauluja opettajien toiveiden ja budjetin sallimien rajojen puitteissa.

Tyhy-pari

Tyhy-parin tehtävänä on työyhteisön hyvinvointia tukevan toiminnan organisointi ja kehittäminen yhteistyössä rehtorin ja apulaisrehtorien kanssa. Kuopion klassillisen lukion tyhy-toiminnasta ja sen tavoitteista kerrotaan tarkemmin luvussa 5.2

7.3 KEHITTÄMISTYÖ JA HANKKEET

Kuopion lukiokoulutuksen hankkeet lukuvuonna 2023–2024:

- EUKK112 Erasmus+ - akkreditointi (luvut 5.1, 6.3)
- KOP3659 Yhteisöllinen opiskeluhoolto (OPH) (luku 4.2)
- KOP5253 Virtuaalisesti kohti yksilöllisiä opintopolkuja (OPH) (luku 3.2.2)
- KOP5255 SISU - Opiskelija oman elämänsä ohjaajana – sujuvat ja saavutettavat ohjausprosessit suuressa lukiossa (Opiskelija elämänsä ohjaaja) (OPH) (luku 4.1.2)
- KOP5256 Itä-Suomen lukioverkoston digitaalinen ekosysteemi II – virtuaalitarjotin (OPH) (luku 3.2.1)
- KOP5258 Itä-Suomen lukioverkoston laatuhanke (OPH) (luku 2.3)

- KOP5259 Laatuapila (OPH) (luku 2.3)
- KOP5260 Musiikkilukioista laatua laajemmalle (OPH) (luku 2.3)
- KOP5257 Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa (ESR) (luku 4.6)
- KOP5261 Pelillistämistä lukioon (OPH) (luku 3.2.1)
- KOP5262 Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR) (luku 4.3)
- KOR9996 Korona-avustus 2022 / Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti (OPH) (luvut 3.3, 4.3, 4.1.2)

8 RESURSSIT

8.1 TALOUS

Opetukseen käytettävän resurssin eli henkilöstömenojen käyttöä suunnitellaan annettujen linjausten mukaisesti. Resurssin käytössä pyritään rehtoreiden yhteissuunnittelun kautta pääsemään järkevään ja tarkoituksenmukaiseen kurssitarjontaan ja ryhmäkokoon. Lukio-opetuspäällikkö käy säännölliset talouspalaverit rehtoreiden kanssa. Koulut kirjaavat talouden suunnittelu- ja seurantakäytäntensä lukuvuosisuunnitelmaan.

8.2 HENKILÖSTÖ

Kuopion kaupungin lukiotoimen hallinnossa keskeisenä tukena lukioille toimivat lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen, hallintosihteeri Mervi Parviainen, hankesihteeri Sami Kinnunen ja pedagoginen valmentaja Matti Lähtevänoja. Lisäksi erilaisten hankkeiden kautta Kuopion lukiokoulutuksessa työskentelee vuosittain useita muita henkilöitä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa.

Lukiokoulutuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen on tavoitteellista ja henkilökohtaista. Opettajien yhteistyötä tiivistetään aineryhmien sisällä ja niiden välillä. Koulutustarpeista ja työn menestyksellisen tekemisen esteistä tehdään systemaattista kyselyä ja pyritään ratkomaan haasteita mahdollisimman nopeasti.

8.3 FYYSINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kuopion kaupungissa on kuusi päivälukiota ja yksi aikuislukio. Opetusta toteutetaan kuudessa eri toimipisteessä. Lukioiden tilat ovat eri-ikäisiä ja kunnoltaan hyvinkin erilaisia. Tiloista ja niiden kunnostamisesta vastaa Kuopion tilakeskus.

Lukioiden fyysisiä oppimisympäristöjä on uusittu ja niitä kehitetään olemassa olevien tilojen ja resurssien puitteissa. Ainakin kaikkien laajempien korjaustöiden yhteydessä oppimisympäristön kalustusta pyritään ajanmukaistamaan laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi.

Kuopion klassillisessa lukiossa pyritään luomaan turvallinen ja viihtyisä ympäristö opiskelijoiden kasvulle ja oppimiselle. Lukuvuonna 2023–2024 kiinnitetään erityistä huomiota itsenäisen työskentelyn tilan ja aulan viihtyvyyden kehittämiseen. Opiskelijat osallistuvat tilojen suunnitteluun. Luokkien lisäksi Klassikassa opiskellaan aulan ja käytävien työskentelypisteillä, koulun piha-alueilla, koulukirjastossa, ruokalan VR-tilassa ja koulun lähiympäristössä. Viihtyisä oppimisympäristö on koko kouluyhteisön yhteinen asia.

Kuopion klassillisessa lukiossa seurataan koulun fyysisen ympäristön tilaa. Fyysistä ympäristöä ja sen kuntoa ylläpidetään ja kehitetään käytettävissä olevien resurssien pohjalta yhteistyössä lukiotoimen sekä tilahallinnon kanssa. Opiskelijoilta pyydetään palautetta koulun viihtyisyydestä ja pyritään huomioimaan opiskelijoiden ehdotukset. Koululla on rauhallinen tila opiskelijoiden käyttöön. Henkilökunnan ja opiskelijoiden työergonomiaa seurataan lukuvuosittain. Opinto-ohjauksen ja kuraattorin toimitiloja on lisätty koulun kirjastoon.

Kuvataiteen ja muiden oppiaineiden töitä asetetaan esille koulun käytävillä viihtyvyyden lisäämiseksi. Lukuvuoden tavoitteena on myös koulun opetustilojen, opettajien työtilojen ja varastojen siistiminen.

Kuopion klassillisessa lukiossa on toimiva koulukirjasto, jonka toiminnasta vastaa opettaja Matti Lustig. Kuopion klassillisen lukion työympäristövastaavana toimii Henna Hämynen. Hänen toimenkuvaansa kuuluu Klassikan opettajanhuoneen ja yleisten tilojen viherviihtyvyys ja muiden viihtyvyyteen liittyvien asioiden huoltaminen, ylläpitäminen ja kehittäminen sekä kehittämis ehdotusten tekeminen yhteistyössä työhyvinvointiparin sekä fyysisen oppimisympäristön kehittämisryhmän kanssa.

8.4 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöä kehitetään opetussuunnitelman liitteenä olevan [kehittämissuunnitelman](#) pohjalta. Verkostomaiset hankkeet tukevat kehitystyötä. Lukiokoulutuksessa on pedagoginen tiimi, joka tukee jokaisen lukion opettajakuntaa ja teknisiä asiantuntijoita. Tiimiin kuuluvat lukuvuonna 2023–2024 Matti Lähtevänoja, Jutta Mäkisalo ja Riikka Korosalmi.

Kuopion klassillisella lukiolla on nimetty viisi teknistä tukihenkilöä: Lari Härkönen (vastaava), Santtu Silmäri, Mika Keppo, Juha Väätäinen ja Tuuli Pyy. Teknisten tukihenkilöiden tehtäviin kuuluu mm. tiedon välittäminen eri oppimisympäristöjen käyttöön liittyvissä asioissa, oppimisympäristöjen käyttöön liittyvä tuen antaminen sekä digitaalisten ylioppilaskirjoitusten järjestäminen Kuopion klassillisella lukiolla. Tekniset tukihenkilöt auttavat myös luokkien AV-tekniikan käytössä ja niihin liittyvissä ongelmissa. Tekniset tukihenkilöt ovat osa Kuopion lukioiden ns. ATK-vastaavien ryhmää, joka kehittää Kuopion lukioissa käytettäviä oppimisympäristöjä yhdessä tietohallinnon kanssa sekä suunnittelee sähköisen ylioppilaskokeen toteutusta kaupungin tasolla. Koulun juhlasalin tekniikasta ja juhlien ja tapahtumien striimauksesta vastaavat Mika Keppo ja Lari Härkönen.

Kaikki klassillisen lukion 1. ja 2. opintovuoden opiskelijat saavat opiskelua varten henkilökohtaisen päätelaitteen eli lukiolaiskannettavan sekä kuulokemikrofonin. Lukiolaiskannettavien tuesta ja laitteiden

hallinnoinnista sekä laiterekisterin ylläpidosta vastaavat Santtu Silmäri ja Juha Väätäinen yhdessä laitteen toimittaneen Opinsys Oy asiakaspalvelun kanssa.

Klassillisessa lukiossa toteutetaan TVT-opintojakso (OP05), jonka suorittavat kaikki ensimmäisen opintovuoden opiskelijat. Opintojaksolla harjoitellaan mm. oman päätelaitteen, erilaisten oppimisympäristöjen, sähköisten oppikirjojen sekä Abitti-koeympäristön käyttöä. Lisäksi opintojaksolla harjoitellaan hyviä etäopiskelukäytänteitä. OP05-opintojaksoa kehitetään lukuvuosittain yhdessä opintojakson opettajien kanssa. Täsmällinen oppiainekohtainen valmennus digitaalisiin ylioppilaskirjoituksiin toteutuu kunkin oppiaineen oppitunneilla.

Klassillisessa lukiossa ylioppilaskirjoitukset tehdään langattomassa verkossa. Langattoman ylioppilastutkinnon teknisestä kehittämisestä ja laitteiden ylläpidosta vastaavat Juha Väätäinen ja kaupungin yhteinen tekninen tukihenkilö Matti Lähtevänoja yhteistyössä Klassillisen lukion rehtorin, apulaisrehtorien ja teknisten tukihenkilöiden kanssa. Juha Väätäinen ja Matti Lähtevänoja päivittävät langattomaan ylioppilastutkintoon liittyvät valvontaohjeet, muut langattoman verkon käyttöön liittyvät toimintaohjeet sekä kouluttavat henkilöstöä mm. langattomaan verkkoon liittyvien laitteiden käytössä.

Klassillisessa lukiossa arvioidaan jatkuvasti opettajien digitaitoihin liittyviä koulutustarpeita, joiden pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan opettajien pedagogisia digitaitoja ylläpitävää ja kehittävää koulutusta. Koulutusta antavat lukion tekniset tukihenkilöt yhdessä kaupungin yhteisen teknisen tukihenkilön Matti Lähtevänojan kanssa.

ARVIOINTI

9 TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Toiminnan laadun arviointi on keskeinen osa lukiokoulutuksen laadun varmistusta. Osana laatukulttuuriin ja laadunhallinnan prosessien kehittämistä Kuopion lukioissa etsitään ja kokeillaan myös uusia tapoja, menetelmiä ja työkaluja toiminnan laadun arvioinnissa. Laadunhallintaan kuuluu systemaattisuus ja tavoitteellisuus. Lukioyhteisön toiminnan arvioinnissa keskeistä on, että arviointi kohdistuu toiminnan kannalta merkityksellisiin asioihin ja että arvioinnin tuloksia hyödynnetään suunnitelmallisesti toiminnan kehittämisessä.

Kuopion kaupungin lukiot ovat mukana kahdessa lukiokoulutuksen laatua kehittävässä hankkeessa (ks. Luku 2.3). Hankkeiden tavoitteena on vahvistaa lukiokoulutuksen korkeaa laatua ja kehittää lukioiden laadunhallintaa ja toiminnan kehittämistä. Hankkeissa Kuopion lukiot yhdessä hankekumppaneidensa kanssa kehittävät laatujärjestelmiä ja kokeilevat laatumittareita, joiden avulla laadun kannalta keskeisiä toimintoja saadaan kehitettyä.

Lukuvuoden toimintaa ja lukuvuosisuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan lukuvuoden lopulla lukiotoimen tasolla johtotiimissä sekä lukioittain. Arviointikohteiksi valitaan lukuvuosittain yhteisesti sovittuja osa-alueita. Lukuvuonna 2023 – 2024 arvioidaan ainakin yhteisen painopistealueen eli henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin toteutumista. Muita arviointikohteita tarkennetaan syyslukukauden aikana.

Kuopion klassillisessa lukiossa toiminnan laadun arviointia ohjaa Klassikan arvioinnin vuosikello. Arvioinnin vuosikellossa on määritelty toteutettavat arvioinnit, niiden tavoitteet sekä toimenpiteet. Jokainen työryhmä arvioi toimintaansa lukuvuoden lopulla ja tekee toimintasuunnitelman sekä nimeää kehityskohteet seuraavalle lukuvuodelle.

9.1 OPETUKSEN JA OPPIMISEN LAADUN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnilla on monia tehtäviä. Arvioinnin avulla osoitetaan opiskelijan osaamistaso, motivoidaan opiskelijan oppimista ja tuetaan oppimisprosesseja. Arvioinnissa pyritään hyödyntämään monipuolisia arviointimenetelmiä ja huomioimaan laaja-alaisesti opiskelijan oppimista, osaamista ja työskentelyä. Myös opiskelijan itsearviointi sekä opiskeluryhmässä toteutettava vertaisarviointi ovat osa oppimisen arviointia.

Opetuksen laatua arvioidaan opintojaksopalautteilla, lukiokohtaisilla kyselyillä sekä oppimistulosten arvioinneilla. Laatuhankkeiden tavoitteena on parantaa opetuksen tasalaatuisuutta ja oppimisen edellytyksiä vahvistamalla opettajien osaamista.

Kuopion lukioden yhteisillä laajoilla opiskelijakyselyillä arvioidaan mm. opetuksen laatua ja opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Tulokyselyyn vastaavat ensimmäisen ja olokyselyyn toisen vuoden opiskelijat. Kolmannen lukiovuoden lähtökyselyä päivitetään lukuvuonna 2023–2024 uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaiseksi.

9.2 TYÖYHTEISÖN TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Työyhteisön toiminnassa toisten oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittaminen, selkeys, yhteinen sitoutuminen hyvän työilmapiirin ylläpitämiseen, tiedon ja osaamisen riittävä jakaminen sekä avoin ja turvallinen keskustelukulttuuri ovat keskeisiä työyhteisön laadukkaan toiminnan edellytyksiä. Työyhteisön toiminnan arvioinnissa pyritään ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja avoimuuteen. Työyhteisön toimintaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työtyytyväisyyteen, työilmapiiriin ja työyhteisön toimivuuteen. Koko lukioyhteisön osallisuus huomioidaan työyhteisön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2023–2024 on käytössä työelämän laatua mittaava QWL-kysely.

Rehtorit arvioivat työyhteisön toimintaa yksilö- ja ryhmänäkökulmasta osana säännöllisiä kehityskeskusteluja. Myös uusien henkilöiden kanssa käytävissä tulokeskusteluissa ja lähtijöiden lähtökeskusteluissa saadaan tietoa työyhteisön toiminnan ja johtamisen laadusta.

9.3 JOHTAMISEN LAADUN ARVIOINTI

Johtamisen laadun arvioinnissa pätevät samat tavoitteet kuin työyhteisön laadun arvioinnissa. Johtamisen laatua arvioidaan ja kehitetään Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2023–2024 mm. kolme kertaa lukuvuoden aikana tehtävän QWL-kyselyn avulla. Kyselyn tulosten perusteella rehtorit saavat järjestelmästä toimintaohjeita johtamisen laadun parantamiseksi.

Kuopion kaupunki toteuttaa myös esihenkilötyöhön liittyvän Kevan kyselyn, jonka avulla pyritään tukemaan esihenkilötyötä ja työhyvinvointia organisaatiossa. Kysely on suunnattu esihenkilöinä toimiville, ja se toteutetaan syksyllä 2023.

9.4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN LAADUN ARVIOINTI

Kuopion lukioilla on erilaisia sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä. Opiskelijoiden huoltajat ovat lukioiden keskeinen sidosryhmä, ja sen lisäksi eri lukioissa on myös muita sidosryhmiä lukion oman tarpeen mukaan. Sidosryhmäyhteistyössä tavoitteena on avoin vuorovaikutus ja molempien tahojen pyrkimys ymmärtää toisen osapuolen odotuksia sekä tarkastella yhteistyötä molempien osapuolten näkökulmasta.

Sidosryhmäyhteistyön laadun arvioinnissa pyritään ymmärtämään, millainen yhteistyö on kummankin osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista ja onnistunutta, ja arvioidaan yhteistyötä näistä tekijöistä käsin. Sidosryhmäyhteistyön laadun kehittämässä ja arvioinnissa ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta sekä hyödynnetään erilaisia yhteisiä tilaisuuksia, kyselyitä ja palautekanavia. Osana lukioiden laatukulttuurin kehittämistä haetaan soveltuvia menettelytapoja sidosryhmien osallistumiseksi laadun varmistukseen ja kehittämiseen.

9.5 MUUT ARVIOINNIT JA MITTAUKSET

Kuopion lukioissa osallistutaan Kuopion lukiotoimen toteuttamiin, sidosryhmäyhteistyönä toteutettaviin sekä lukiotoimijoille valtakunnallisella tasolla järjestettäviin arviointeihin ja mittauksiin erikseen sopien lukuvuoden aikana. Lukuvuonna 2023–2024 arviointitietoa saadaan laajasti tietoa mm. opiskelijoiden hyvinvoinnista, kouluyhteisön toiminnasta ja opetuksesta, kun THL:n laajan Kouluterveyskyselyn tulokset keväältä 2023 valmistuvat.

Lukuvuonna 2023–2024 osallistutaan ainakin Lukiolaisbarometri -tutkimukseen sekä muutamien lukiotoimen hankkeiden toteuttamiin kyselyihin.

LUKUVUODEN 2023–2024 TAPAHTUMAT

Kuopion lukioissa toteutetaan lukuvuoden 2023–2024 aikana monia koulun toimintaan kuuluvia tapahtumia ja tilaisuuksia. Suurin osa näistä toteutuu koulupäivän aikana ja koulun tiloissa, mutta mukana on myös muualla ja muuhun kellonaikaan toteutettavia tapahtumia (esimerkiksi retket ja leirikoulut).

Yksityiskohtainen listaus ja kuvaukset näistä löytyvät lukion kotisivujen kalenterista osoitteesta <https://klassikka.fi/web/opiskelijalle/lukuvuosikalenteri/>